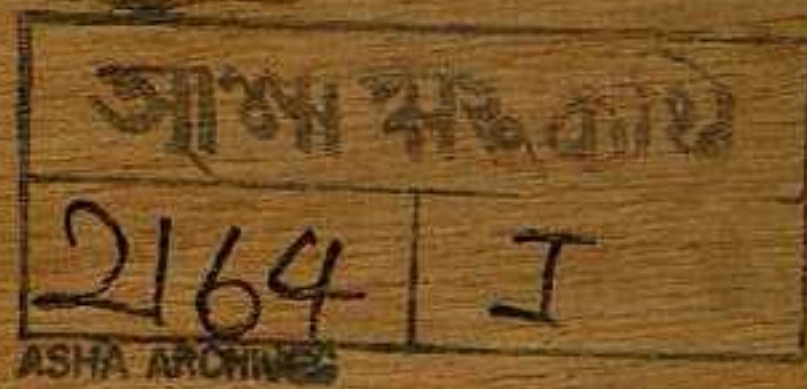

(५)

७

74

१वानकभद्र३॥

१वानकगुरु३॥

१वानक

८

आम्रपत्रिका	
2164	I

कुं

१
न

१ श्रीगणेशाय नमः ॥ इति नमः श्रीनारायणाय ॥ ॥ प्रथमं पितृणां विष्णुः केशावधियमिदं ॥ ना
नाभाधुधं वक्रः राजनीतिः समुद्रयं ॥ ॥ द्वितीयं केशावधियमिदं नागायनं नमस्कृत्याङ्गः
अः अनेगं मुसुवीडः राजनीतिः नूडकयारवः जनज्ञाय धर्मं ॥ १ ॥ अधीनेवमिदं भस्मः न
गोहास्यमिदं त्वगं धर्मोपदेष्टा जनयः कार्यकार्यं शुभं ॥ ॥ निधयनं मनूष्य
निस्यनः आभामुधनयः कत्वीसु नाडाः धर्मः अधर्मः धवः उपदेसवियसयीडाः कार्य
अकार्यं धवः शुभः अशुभं धवः विनाशाय सार्वभौमार्थदयीडा ॥ २ ॥ कदहं सप्रवक्तुमिः

२
गु

न जानाहि कस्यया ॥ यनविहाप्रवधं नः मार्गेवदिनकात्रिणी ॥ ॥ मनूष्याकहि नयायः
निमिस्त्रिनः जनज्ञायः गवक्रप्रहावकमनूष्यनः धवानकधयाः भस्मसः अस्यासया कदासः
सामनहि नार्थया कथं ॥ ॥ असासुनहि नयाय ॥ ३ ॥ मूलसुखं प्रवक्तुमिः जानकनकुल
धिमं ॥ यनविहा नमांशुः सर्वहृत्त्वहिजायक ॥ ॥ मूलसुखं जनज्ञायः दुःशकालसः वा
नकधयानामाविस्त्रनः थडाकायहानाः रुद्धिदुःश भस्मसः अस्यासयाडाः भस्मसया
साधनः गथपत्रमधनस्यः रुद्रः रुविष्यः वर्तमानमिलः अर्थः मियडा ॥ ४ ॥ मूर्खमिष्या

२
वान

यदुनदृष्टास्तीरुवननचः द्विषमासंप्रयाणनः पष्ठिनापवसिदकि॥ ॥ मूर्खताकि
याकः उपदं विअं थरुलः इष्टमस्तीयाकः वस्तुः अलेकालनटियकूयं थरुलः कुड
सः कविग्रयानं वीनामः भक्तुअं सधियानं रुअं थरुलः थरुलः नाविष्वासयाय यअ
मः हानियपिठिरुलसांः अवसानयानं अनिअ॥ ॥ ॥ गुलिहिरुसहसं पदः पष्ठिनेसरुसं
कथा॥ कुलिहिरुसहमिडुलंः कूर्वाणावसिदकि॥ ॥ संगयायरुलः गुलिककजनः
अः खकीरायरुलः पष्ठिगकअः मिडुयायरुलः कूलअनकअः थथयाककयाः गव

२
गुरु

नयन् अवसानमायमद॥ ६ ॥ उन्मत्तानो मुकुं गनोः मयपानो च दकिनां॥ म्तीनां गजक
लानां चः विष्वासं गिगमायुषा॥ ॥ अयअं थरुलः विअं थरुलः थनकाअं थरुलः
किसिअं थरुलः मिसाजनअं थरुलः गजकूलअं थरुलः थनकाअः विष्वासयाककया
ः थअआयुअं कृहास्यअनिअ॥ ॥ ॥ वेनीभासहविष्वासः यानवकर्तुमिडुकि॥ सव
जायुषसं सुपः पठिं पठिध्वरु॥ ॥ गवमनूयं थरुलः कुडासविग्रहयानावीन
मः वेनीअसधियाययलडाअः सिमावीसः कुडाअयकं वीनमः थयः सिमानककिडअ

३
नान

ननासतिनिःकु उ नवायूशः धनमनूष्यत ॥ ८ ॥ धनधनप्रयागः विशासंयहनवूच
॥ भ्राह्मव्यवहात्रयः कृत्वा सदाहवे ॥ ॥ धनसाहासयायसंथरुलः ३५ः ३६ इका
यसंथरुलः विशागास्तु सनेसंथरुलः नयः ॥ ॥ संथरुलः व्यवहालयायसंथरुलः ॥
नकासः नयागोत्रकमाल ॥ ॥ ॥ नउरू४ सदहीमामाः नउरू४ सदहीपिना ॥ यस्तानि म
हाद्योः संसात्रदधिद्वलं ॥ ॥ उरू४ः सामशसमकु ल्यमरू४ः गुरू४ः ववयासिने गुरू४ः
प्रवृत्तलः कानधालसाः दूववसंसात्रहानानः ॥ संसात्रकवलपीशः गुरू४ः ॥ धननगुरू४ः

३
गुरू

वृत्तलं ॥ १० ॥ सामागंगसमकीर्थः ॥ पिनापूष्यमवच ॥ गुरू४ कदात्रसमकीर्थः सामागंगपून
ः पून ॥ ॥ सामरुलं गंगशसमकुल्यः ववृत्तलं पूष्यधायकीर्थशसमकुल्यः गुरू४ लं कदा
लधायकीर्थशः समकुल्यः सामरुल्यः यात्रयात्रं गंगशसमकुल्यरुलं ॥ ११ ॥ विशात्रपंक
नूयानाः कुमात्रपंकपश्चिना ॥ काकिवानां स्वत्रं नूयः नात्रीरूपं पुनिवृत्ता ॥ ॥ महिनरवात्रया
नूपरुलं विशाः कपस्त्रियात्रपुलं कुमाः काकिलभंगलयात्रपुलं स्वत्रः मिस्तान
यात्रपुलं पुनिवृत्ताशुशु ॥ १२ ॥ नवविद्यासमावन्धुः नवव्याधिसमात्रिपू ॥ नवाप्रपू

४
यान

समासिहाः नवदेवायनं वने॥ ॥ वभूरुलं विद्याऽसमकुल्यधायः भद्रुरुलं व्याधिऽसमकुल्य
धायः स्रुहाऽलं कायस्मावऽसमकुल्यधायः देवरुलं विधानाऽसमकुल्यधायः॥ १३॥ विः
याप्रवासिनामिदुः शर्मामिदुः गृहदूत॥ आहुलस्यपः अमिदुः धर्ममिदुः पत्रदूत॥ ॥ पत्र
दमयामिदुः रुलं विद्याः कृयामिदुः रुलं कनामः आगियामिदुः रुलं आयधिः पत्रलोकयाः
मिदुः रुलं धर्मः थथसिय॥ १४॥ इलाधिनाविषे विद्याः अकिर्धुः लोऊनं विषे॥ विषेऽमः
विदलिदस्यः दधस्यगृहिविषे॥ ॥ गाकालं अस्यासमयागनासः सयाविद्याः होलरुलंः

४
गृह

अदिकनयानं नया अत्रं दधरुलं थमनासनरुवनासः ग्वल्लिसमसं दधरुलंः आथयाग
ः ल्यासेकनामः रुषरुलं॥ १५॥ अनास्यासेहनाविद्याः निश्वससेहनाफीया॥ दूविश्वनह
नाऊडुः रुल्यदायेहनानृप॥ ॥ गाकालं अस्यासमयागनासः सयाविद्याः होलरुलंः का
लननिमिर्कसदयकः कृत्रयलनासः मिसाऊनहोलरुलंः मयूरसायिनानाऽः वरुल
रुलंः प्रकामहिननासः जागाहोलरुलं॥ १६॥ यस्यपूनीनविद्याः नहृगानवपणिन॥
अंधकालदूलं गत्यः नयवद्ववभद्वनी॥ ॥ ग्वमसन्नृष्ययाकायपनिथरुलं विद्यांसि

१
गान

मरुतः गुरुं मरुतः यत्किं मरुतः थमः कालरुलः गथचनुमामदः जाडी
थंरिवनुसंअनथथं ॥ ११ ॥ सर्वनीदीपकाचनुः यलकनविदीपक ॥ मे लोकादीपकाधर्म
शास्त्रपुत्रकूलदीपक ॥ ॥ नाशियाभारुलं चनुमानः दिनयाभारुलं सूर्यनयेला
क्याभारुलं धर्मः कूलयाभारुलं सूर्यकाय ॥ १२ ॥ जनेनावापनकाचः यस्तु
विद्याप्रयच्छति ॥ भद्रदानारुयदानाः यं वरं पि न वरुणा ॥ ॥ थमं रुनाविशक्रः थमं पुकि
पालयाकक्रः थमविद्याभारुसुडक्रः नयमदलेनक्रः रुयसलजायाकक्रः थन्याक्रः

१
गुन

वदधायकं ॥ १७ ॥ गुनपत्नीगानपत्नी मिद्रपत्नी कथेवच ॥ पतिमानास्वमानाचः पंचेक
मानवसुता ॥ ॥ गुन्याकनामः गानायाकनामः मिद्रयाकनामः कानायामामः थअमा
मः थअक्रमामधायकाय ॥ २० ॥ लालयत्यैवर्षाधिः दधवर्षाधिनाउयन ॥ संपाफ
षाउभवर्षः पूद्रुमिद्रं समाचनेन ॥ ॥ ग्वक्रमनूषथरुलः थअकायमूवाकः थअसीखन
कीयः डादनाः जिदनादकडासः मिखलपेहायः जिमखदकदकनामः थक्रकायः मि
द्रअसमकुलरालपमाल ॥ २१ ॥ लालयद्रहवादीयाः नादनाद्रहवागुध ॥ गस्मात्पुं च

६
 चान
 भिष्यवः गा उ य त ल रु लाल य रु ॥ ॥ ग्व क स नू य नं थ रु ल म चा रु थ ड सा व न रु या नः भ्र दि
 क दी व न क नि श गा उ व यं भि ख ल पं हा ड ड म यान भ्र दि क गु न द रु थ रु यानि मि र्दि नः
 थ ड का य मो वा रु ल सां भिष्य मो वा रु ल सां भि ख ल पं हा य मा ल ॥ २२ ॥ रु चि व रू या स या सा
 नां पु रु या किं थो रु नं ॥ गा व रू य दि न रू नां पु रु या किं पु या रु नं ॥ ॥ ग्व क स नू य या का
 य मो वा प नि थ रु लः वि ष्य भ म रु स न स रु चि व थ नि डः भ्र या स रु या मू डः थ थ रु ल ना स पुः
 हा व रु न रु या रु न रु वं रु चि ल म रु या मू डः भ्र या स म द यो डः थ थ रु ल ना स रु चि व

६
 ७२

करु या या रु पु या रु न ॥ २३ ॥ पु रु या मु वि वि ष्य भ म रुः नि या ष्य भ म रु नं वू धे ॥ नि मि रु या रु दि
 संप न्ना रु व कि ष ल पु रु जि ना ॥ ॥ हा नि ला क प नि स नं थ रु का य मो वा प नि म रु ल यः वि वि
 धि भ म रु सः नी मि रु न संप न्ना रु ल ना सः थ रु पु रु यः स म रु लो क नः मा न्य या मू डः पु रु या या मू
 ड ॥ २४ ॥ य थ पु रु कि मा ल सः म य थ रु ल वा रु क ॥ य रु पु रु जि ना रु नाः य थ पु रु दि न दि न
 ॥ ॥ रु ड स या न क थ या रु वि स नं थ रु का य रु नाः रु कि पु रुः सा रु सः भ्र या स या रु नः भ्र
 रु म रु ल ना सः सं सा ल या रु ला रु रु यो डः भ्र रु स न सः ना रु नः पु रु नः मा न्य पु रु या या यी

७
शान

[illegible]

७
उन्

[illegible]

८
यान

भः सिद्धिः धनया भ्रातृवधः दुरुहः ॥ ३० ॥ सुकूलया जयकन्याः पुरुविद्यासूया जयक
॥ ये सने या जयकः मित्रधर्मपूया जयकः ॥ ॥ कन्याया जलपेरुलः हिं गुकूलसः काय
जा जलपेरुलः विद्यासः भग्नया जयपेरुलः अपदासः मित्रया जलपेरुलः धर्मनः ॥ ३१
॥ नात्यवभिरवनामनः नातिनिशानसाकनं ॥ व्यवसायिसहायानां नातिपात्रा महादधि ॥
उपायनः सुमेरुपर्वकः अकिनामजा भः यानालः अकिनामथाकः सागालसमृद्धः पालया
यजिभः हानिलोकपनित्यनः उजागयायमा लः ॥ ३२ ॥ ॥ कनवगदहनः पादनेका

८
उर

ऊनेनच ॥ भवधदिवसं कुर्यात् दानाध्वयनकर्मसः ॥ ॥ अविच्छिन्नदिनपतिं भिना
ककृपनेगभकः वापनेगभकः पवोसकृवानेगभकः आखलकृवनेगभकः निधं उजागयाय
मालः दानयायधधः किनभ्रष्टाछिनगभकः ॥ ३३ ॥ योजनानां सहस्राणि वृजया क्रियः
पीठिका ॥ अगच्छेन कयापिः पदमकं नगकृति ॥ ॥ आसमवृत्तः शाननः सयाधि
नः दालछि योजनः शयकः ॥ पत्रागमछि सवोशनः गव उल्लिया नाकः ॥ ३४ ॥ ॥
ने ४ वथा ॥ ४ भनेर्वियाः भने ४ पर्वकमात्रहः ॥ भने ४ धर्मस्थका मध्यः व्या ॥ यामभभने ४

८
यान

मनि॥ ॥ धनसंस्तयायसंथरुलः विद्यासामुसनेसुथरुलः पर्वकथगायसंथरुलः दान
धर्मयायसंथरुलः ध्यायायायायायसंथरुलः धर्मकाः हनासनमक्तिः अचलरुह
गुक्तिः॥ ३१॥ ॥ गुनसमुपयाविद्याः पूष्टकेनधनेनवा॥ अथवाविद्यायाविद्याः चतुर्थ
सपनरुह॥ ॥ विद्याभामुनायरुलः स्वमाउपनाकनः पनामदः गुन्याकः सगुया
नाशः गायकः गुन्याकः दयविद्याः अः कः अथवाविद्यानः विद्याहिलाः अः कः
स्वमाः उपनाकनः मेवमानमद॥ ३६॥ ॥ काकनप्रदानाः यो गुन्याहिमन्ये॥ स्वानयाः

८
गुन

निभनंगलाः वाष्ठापिजायन॥ ॥ कृत्वउभ्रकलस्यनसंथरुलः मानयमयासं
निद्रायानसाभनकिपालः विद्यायागानिसः जनमकायिः तिथिः वाष्ठापिजायनसः कः
मकायीः॥ ३७॥ ॥ पूष्टकप्रयाधिगः नाधिगं गुनसंनिधो॥ नगाहकं सलमधः जालग
हं वक्तिः॥ ॥ गुन्याकं मस्यसं पूष्टकसंवाधः सनाभामुनः सलसलमकाकः
गधजालयाः ननदः मावाधंरुल॥ ३८॥ ॥ गिल्यलेनमनानस्यः पतिरुमिदुसंगह॥ अ
नहर्गविद्याः पंचकं वाक्यानिधि॥ ॥ सिद्धिमियायापानः ल्वकः किमियायापानः अत्रा

१०
वान

निमरुयः पत्तिरुडामिगु यायः भासुसेनः धनताः खनरुसंभाचकमदः अरुयरु लुलधा
या ॥ ३५ ॥ नहिगुननिर्गुत्वंः अरुत्वंगुनमूचक ॥ गुनान्ननननंयाकिः पयादधिघुनं
यथा ॥ ॥ जन्मरुदनरुदधायमदः अरुत्वंगुनधनमः गुनपनिमानयायः गथाः इ
इधनीः धलप्रमांथं ॥ ४० ॥ किंकुलेनविभागेनः गुनवान्मजिनीनन ॥ धनवंठविधु
हापिः निर्गुधकिंकप्रियकि ॥ ॥ कूलशकुरुयाद्विप्रयाजनः ग्वफ्फयागुधदकः अ
फसमरुसुनंयूजायायूशः धनवंसनाजायाकूलसः जनाकाशकिधरुः निर्गुलीरुल

१०
उरु

नासः कूपयाजन ॥ ४१ ॥ किंकुलेनविभागेनः विद्याहिनेनुयोनन ॥ अरुलिनापिदिहांसा
देवदेवपिपुजयतु ॥ ॥ ग्वनप्रमनूयकूलशकुरुयाशः कूपयाजनः विद्याहिनरुलः
नासः विद्याशकुरुलसाः अरुलिरुलसाः गथादेवयूजायागः अर्थः समरुसुनः यूजाः
यायूश ॥ ४२ ॥ नावार्थिचलयविद्याः यावत्यालेनगकुकि ॥ उर्किनेचगरुपालंः नो
कयाकिंप्रयाजन ॥ ॥ विद्यानायरुलंः नामशः उर्थः समूडपात्रयायमधूनकोत्रः
नामनवादनपीयारुयः समूडपात्रयायधूननासः धनामरुसरुवेनेः विद्यानायथथं

११
वान

॥ ४३ ॥ गुह्यसर्वप्रयत्नः पितृवशान्निरर्थकः ॥ वासुदेवनमस्य निःवसुदेवनं न कुरुना ॥
केलौकसंशुभधलप्रजायानं वयं कायधकः अयमहः गुह्यधनः नात्रायनः केलौ-
कः प्रजायानं गुह्यमथवनः नात्रायनः ववः सुनानः प्रजामयाकः थथं ॥ ४४ ॥ गु-
ह्यद्विनिद्वयं दूरेपि वसनां सगां ॥ कुरुकी गन्धमाद्यायः स्वयंगुरु निषत्पदा ॥
गुह्यद्वयः साधुसर्जनपतिः वसत्रपंचो ज्ञायायसः कायिनो न संताः गथधनसाः क-
रुकिस्त्वानयाः वासुनानः प्रमलरुगताथं समस्तलोकनः अयाथाययसुनिदि

११
उरु

॥ ४५ ॥ विद्यात्वं वनिपत्वं वः न हि कुल्यपराक्रम ॥ स्वदसप्रजिनायाजा ॥ विद्यासर्वप्र-
पूजिता ॥ विद्यासशक्तः नाज्ञासमकुल्यमरुताः नाज्ञारुलः थअनाज्ञसुरुनात्रः
मान्यपूजायायीताः विद्यासशक्तः लसाः गनता न संताः नाज्ञानं प्रज्ञानं मान्ययायीता
॥ ४६ ॥ प्रकनापि संपूर्णः विद्यारुक् न साधना ॥ कूलं पूजयति हनः वृत्तु नेव प्रकाश-
न ॥ ॥ सुप्रयुयां विद्याशक्तः साधुयां कूलसः सिंहमानः धनत्रयनासः गथध-
नमायाः किन्ननं प्रकाशरुताथं किर्तिप्रकाशरुता नं इलनासः कुरुप्रभक ॥ ४७ ॥

१२
वान

॥ विद्याया राजन कश्चिद्दुःखं कश्चिद्दुःखं स राजन ॥ उह या राजन कश्चिद्दुःखं कश्चित्त्वाह य राजन
॥ ॥ गुलिच्छिन्नाः लोकयाह छानः गुलिच्छिन्नं लोकदुःखयाह छानः गुलिच्छिन्नः लोकवि
द्यामसः इयं मथनः गुलिच्छिन्नं लोकविद्यामसः इयं मथनः ॥ ४८ ॥ नमस्ति हस्तिना राजन
किं गुणिना राजना ॥ पुष्पकाय कर्मरुचः हि यं न वमन्यते ॥ ॥ सिसुः सिसुदंष्ट्रः मादः
कृकृकः गुणशकः हानियनिस्यनः मा उकाकृकः गडसिंथरुलः मूर्खलोकं थरुलः यल
रुयः मजिडाः कल्पनक मजिडाः मूर्खं कृपुकि कालनः साकयाय मजिडा थथा ॥

१२
गुन

४९ ॥ नहि कर्माणि च तानिः संध्याकात्रे यो जयते ॥ आरात्रे मेधुनं निडाः तथा स्याध्याय
मेव च ॥ ॥ थापेना कर्मः संनिवेलासः मर्गः कृकृधावसाः नयः मेधुनयायः कृकृथायक
ः पाथयायः थर्गमर्गः सहने ॥ ५० ॥ आरात्रायाय मर्गः व्याधिः मर्गः कुलध्याय मर्गः ॥ अ
लक्ष्मिकः यमर्गः सपाथाय मर्गः यथा ॥ ॥ संनिवेलासः नलसाः व्याधिन कयिडा
मेधुनयाय मर्गः कृकृथाय मर्गः यथा ॥ ५१ ॥ वेदवे जंगलः जय हो मपना कुम ॥ आसिर्वादि पना निर्यः

प्रयत्नास्तु प्रसीदतु ॥ ॥ ग्वनपुत्राक्षधपनिः वेदः वेदंगः कलमिश्रः उपहामयायसः यत्राक्रम
 थत्रः आशीर्वादवियक्तावः थथिग्ववाक्षधरुलसोः राजासनः पूजहिमयायमात्र ॥ १२ ॥ पाद
 ४ त्रिधा महीपात्रः छिद्रकर्मविवर्जित ॥ विधुयवपत्रिष्ठागिः समदृष्टवसमसूर्यं ॥ ॥ ह्यः
 निकामलः छिद्रवचनमज्ञाकः विपनिवेत्तः नत्रयः समस्तलोकयाः दृष्टवसूर्यः तुल्य
 स्वः थथिनमः राजायाय ॥ १३ ॥ कूलमीलगुणधनः सत्यधर्मपरायन ॥ पुविशप्रम
 जोदकः राजाधनविधियुक्त ॥ ॥ कूलवक्तुः भीलअकः गुनशक्तः सत्यशक्तः धर्मीयः वहु

त्रः विचक्रुः कृमाअकः थथिउ मनायाय ॥ १४ ॥ कूलं च भनिनोत्रुषः अग्रगर्हसमार्ज
 वः भनायवयकलीनः नाधियुगं निशक्तयु ॥ ॥ कोधिकामिः कामसत्रसः लाहिः अह
 निः आर्जवः आयमस्तुसंः वययाकः थथिनमः राजायायमन ॥ १५ ॥ मूलवकिहि
 गोधीवः सर्वत्रतपत्रिक ॥ ॥ विधिव्यवसायिवः धनाधनविधीयुक्त ॥ ॥ कूलकर्मरुल
 साः शगुनीसुः हिमयाकः धीर्यशक्तः समस्तत्रयाः पत्रिकायाकः भीलअकः धनव्यवसा
 याकः थथिनमः धनसदानकं नयः ॥ १६ ॥ आयवेयकलास्यासः सर्वदृष्टीयदर्शन ॥ ॥

१४ र्मशीलगुणपदः प्रवेद्यविधियर्कः ॥ ॥ वंशभादिनः वेशभासुः भस्मासयाकः नादि रं
 वान उः चिकित्साभिः समस्तलोकः कुशः शीलस्वरावहिकः गुनशकः पथिनम्वेद्यध
 य ॥ १७ ॥ पितृपितामहादकः भस्महमिष्टपावक ॥ १८ ॥ अकथिनश्चैवः भूपकालय
 सधर्कः ॥ ॥ भूजावद्वनिसंः ह्यविविचकः भस्मः सभस्मासयाकः यावहिनः शीलस्व
 रावहिनः कथीनीमरुतः पथिनम्वेद्यध ॥ १८ ॥ सवदूकगुहीनार्थः लघुह
 रुजिनाकन ॥ सर्वभस्मसमालोकीः प्रवलेषकउच्यते ॥ ॥ आखलगीचव्याचकवीन

१४
 ३३

रुतः समस्तभस्मः भूयसायदुः नानासामुसः भस्मासयाकः आखलः लिपहिकः ले
 खकधयपथिनम्वेद्यध ॥ १९ ॥ रुजिनाकालनत्वः वलवंप्रीयदर्शन ॥ भूमादीसदाद
 कः पुनिहावसउच्यते ॥ ॥ रुकार्यरुलः शत्रुनीकार्ययाः अनुरूपस्यशः वलशकः
 समस्तलोकशोकः विचकः पथिउच्यते पुनिहावय ॥ २० ॥ समस्तदुर्गभस्मः पथि
 नम्वेद्यध ॥ धैर्यसौम्यगुणपदः सनाधकाविधीयते ॥ ॥ हर्ककर्कः आदिनः
 सामर्थः नानासामुसः विचालकः महाविचकनः पंचवन्द्यः रुयलेषकः धैर्यश

१५
वान

ककुक्षिकः थमसनापनिधाय ॥ ६१ ॥ समस्त रुयभास्तुः वाहनेषूपगत्रिक ॥ धीर्यसो
र्यशुभापेनः अथ धीकविधियन ॥ ॥ समस्त भुड्याः नकुक्षमिडाः सास्तु स अस्था
सयाकः थमंवेनसडाः गूत्रः वीनः गुणीकः थधिंनमः अथवात्रधाय ॥ ६२ ॥ मूर्खानिवा
कृद्पादः पत्रविज्ञापनक ॥ धीगायथाकवादीवः प्रवृत्तविधियन ॥ ॥ रवालहि
नः वचनपदकनः पत्रवाधनायायकः धीर्यशकः इकिथुखदूकः थधिंनमः इन
कोय ॥ ६३ ॥ पार्थिवसवरुयस्यः वदामि कुक्षम ॥ यनसेवईनजाजाः लाष्टु

१५
३३

गभनसुडयन ॥ ॥ जाजाशः प्रजाशः शुभनजनज्ञानाशस्वयः गवकउर्गभवननः जाजाया
नः धनवद्विमानयाकः अमरहृष्टीधाय ॥ ६४ ॥ अमयववृलीनानाः दयाकूर्वकिसं
ग्रहा ॥ आदिमध्याह्नः वसानेवः नरुयास्यकिविद्वियां ॥ ॥ निधियनः कूलभकः दया
वृककः हृष्टीनीयानानः आदिसंमध्यानसंः अकसंः विद्वियामयाककः थमरु
ष्टीनीयाय ॥ ६५ ॥ पष्टिकेवृष्टुधः सर्वः मूर्खदोषास्तुर्कवला ॥ कस्मात्पूरवसहपुष्टः
पहयकंप्रसत्यन ॥ ॥ उनससंः पष्टिकयाकः दोषसमंः मूर्खयाकः थमया

१६
वा न

निमिहिनः मूर्खपनिदालकि गानगाशः हानिकु मनेयमालसाहने ॥ ६८ ॥ प्राहानियाः
कमानेनः सकिनाह सुयागुध ॥ यमश्वर्गनिवासः पृथुधनागम ॥ ॥ हानिपनि
सनः यागलपाकार्यसः नागायागः स्वनागुधदयीशः कृष्णधनसाः पत्रवक्रलोका
पनिसनः कसकीर्तिवर्धनाः खजावकीशः कुरुवद्विद्यायीशः पत्रवक्रनागास्वर्गवा
सकीयीशः ॥ ६९ ॥ मूर्खनियोधमानहुः प्रयदायामहियक ॥ अयमध्वार्थनामध्वः
ननकपनध्वं ॥ ॥ मूर्खननगीगलपाकार्यसः नागायागस्वनादोखनदयीशः

१६
३२

कृष्णधनसाः पत्रवक्रपनिसनः अयकीर्तिखजावकीशः लक्ष्मीनासयावकीशः पत्रवक्र
ननकवासयायीशः ॥ ६८ ॥ गस्याहमीग्वानिधुः धर्मकार्थवद्वय ॥ गुधवक्रनियोधानिः
गुधहीनं विसर्जयन् ॥ ॥ धर्मयानिमिहिनः नागापनिसनः धर्मः अर्थः काममाकः वृद्धि
यायः यशस्तनः गुनशकस्तनः मनुयायमालः गुधहीनस्तः गालगाशः कायमालस
दाउ ॥ ६८ ॥ यश्चिचित्कुरुहृत्पुः पुहंवायदिवापुहं ॥ ननसर्वदुर्गनागाः पुष्पकेः
पुष्पेनपि ॥ ॥ नागापनिसनः गुधशकस्तनः मनुयानानः ध्वस्तनः पुहयानानः अशु

रुयानानेः पापयानानेः पूष्यतानेः गङ्गायानेः धनसंपत्तिः बाधययायूः धनम् ॥ १० ॥
 ॥ यथावत्तपत्रिकुशुः नापकाउन ईदने ॥ कथापूत्रममयवः कूलगीलेनकर्मना ॥ ॥
 पत्रिकायानाथः पूष्यपनिः पत्रिकायः धनैकूलगीलेनः कर्मनः सायमान ॥ ११ ॥
 ह्यनयप्रकनेरुयाः बाधवायसना निव ॥ आयत्कालेनधामिदुः लय्यायविरुवकय
 ॥ ॥ उर्जीवनहिनसायः अहोयाः सङ्गनहिनसायः आयदासः मित्रहिनसायः वि
 पत्तिः सुहिनसायः संपत्तिमदनेः हानिपतिस्वनः पत्रिकासायः यथा ॥ १२ ॥ ह्यया

विहविषागङ्गाः उरुमाधर्ममथम ॥ नित्यायकायग्याः द्विविधुषेवकर्मना ॥ ॥ गङ्गा
 पतिस्वनः उर्जीवनहिनसायः नानाप्रकाशनमानः उरुमगातिः उरुमथयसंयोजनपः म
 धमगातिः मधमथयसंयोजनपः अहर्मगातिः अहर्मथयसंयोजनपः यथानसचत्राचव
 ॥ ॥ अलसमूर्खिनं कुनः न ॥ पुं व्यसनिनं यथा ॥ असंयुक्तमहकवः लुप्तहृत्स्वनवाधि
 प ॥ ॥ अलाभिः मूर्खः नमकातिः नृपुः व्यसनिः हथिः असंयुक्तः हकिमशुभाः यथिं कउमि
 वनपट्टिः गङ्गासंयोजनमालसदा ॥ १४ ॥ लुप्तहृत्स्वनमिने लुप्तः अलुप्तकपनं लुप्तम् ॥

१४ कपनादविभवंतः कस्माच्च कृत्वा नासने॥ ॥ उग्रमशुभं नृणां कालं मालः कदाचिद् उ-
 यान यशसः कपनिरुत्तनासः कार्ययाः स्निग्धमहिनः मसिलनासः थया कयाना कार्यना
 शयीतः थय नृणां कालं माल॥ १५ ॥ वामनार्थ्या सुकामूर्खः प्रज्जको वाग्मिनात्र क॥ निस्त्रि-
 होवध्वर्गः थः गुरुदस्यमहत्सुखं॥ ॥ विपश्चिदेव सः मरुतास्तुः मूर्खकायकायाश्चाम-
 अनक्तः मिताः सनेहामदूर्कन थनं गालानां नः महात्मा यत्रुषयाः सुखदयि शिव॥
 १६ ॥ न कचित्कस्यचिन्मिदुः न कचित्कस्यैषीय॥ कालनादवजाय नः मिशालिनिपू

१४
 ३२

वस्तुथा॥ ॥ मिदुदयीतं कावधसः सर्जनदयीतं कावधसः मिदुदलसं सर्जनलसं
 : गदुदयीतं कावधस॥ १७ ॥ कार्यार्थिर्हर्जनं लोका॥ न लोकः यत्र मर्थक॥ वस्तुकीवज-
 यंदृष्टाः यत्रिगुणमिमांसाव॥ ॥ कार्ययाः अनूत्रुपसायातः लोकयाकलजनायाय
 मालः गथ्यथालसाः सावानदृष्टीनेमदयातः मामकालनाथः लोकनगालकसा
 ने॥ १८ ॥ दूरेवसनिनानिडाः भूदृष्टस्य कृत्वा नमि॥ दूरेवसो र्वदप्रिधानाः दूर्कन
 स्पदृष्टाः कृत्वा॥ ॥ व्यसनियाः ग्वलपूनेर्दमदः दूफीमशुभयाः वमिसुखमदः दवि

१६ इयाः गवत्रपूनें सुखमदः दुर्जनया कः क्रमाखमदसदां ॥ १७ ॥ नखत्रस्य कः मान्यः दुर्ज
 चान नख कः क्रमा ॥ वेस्यामि नां कः क्रमा ॥ हाः कः ४ सखेव कामिनी ॥ ॥ रव्याकः मान्यखम
 इः दुर्जनया कः क्रमाखमदः वेस्यामि नां कः क्रमा ॥ कामियाकः सखमदः ॥ ८० ॥ इर्वल
 सखलो गाजाः वागनाः वृधिवं वलं ॥ वलं मूर्खस्य मोनलं ॥ चोनां मनं वलं ॥ ॥ इर्वलया
 वलः गाजाः बालखया वलखयाः मूर्खिया वलः नीनम ॥ सखीनः खया वलभ्रसख
 क्राय ॥ ८१ ॥ भ्रताथनां देविदुनां ॥ बालवृद्धिपक्षिनां ॥ भ्रताथपत्रिहनां ॥ सर्व

१६
 ७३

६२
 पां पार्थिवगमि ॥ ॥ निर्गयाः दविदुयाः बालखयाः क्रथयाः विदमियाः कंगमया थकना
 याः गमिरुलं गाजा ॥ ८२ ॥ व्याधिनस्यार्थहीनस्यः भद्रुहि ४ द्रासिनस्य च ॥ हृदयस्य कृध
 सः सुहृदं न मोखधी ॥ ॥ व्याधिनकम्याः वाडः म्याङ्गा म्यापमि रुङ्गाः लिथ्यं दविदु
 शयाः चानयाः भद्रुनशसुवियाः ग्वानाः चानसां नूगलसदृखनपीदात्रयाः
 चानयाः थकनायाः ओखधिरुलं ॥ हकिया खालसीयाः चान ॥ ८३ ॥ भ्रातुलसने
 प्राफः इहिकं भद्रुविग्रहा ॥ नाजहावे भभानेवाः यमिष्टुमिसंधवा ॥ ॥ नीगनपीडा

२०
वान

लपशानयंथरुलःनयमदयाडावनयंथरुलःभङ्गडाखागडाग्रासनकेनयंथरु
 लःग्रास्यनःहनअंत्यामकेनयंथरुलःधर्मासःविचालयानेःवक्रायाकक्षयाथ
 वः००५धाय॥ ८४॥रावधुधिमनूषानाःहानव्यंसर्वकर्मसु॥रावेनचूमिनाकानाःरा
 वेनदहिनानन॥॥गवक्षसमनूषयंथरुलःकूकर्मरुलडाकर्मःरावधायपदार्थ
 हाननेविचालयाडःरावयायःक्षयायारखानसःकायव्यावयाखालसःचूवनायाक
 थथंरावनाधाय॥ ८५॥नदवीविश्वरूपाष्टःपाषाणेनचमत्सय॥रावेष्टविश्वरूपाष्टः

२०
३२

कस्माद्वावेमहुरुचं॥ ॥सिंसेःलहसेःचासेःदेवमदःग्वक्त०॥धवधकःरावयानः३।धय
सःदेवविद्यामं॥८६॥शिष्यानांदेवताचार्यःसूतमाचार्यदेवता॥देवतायाधिपैरुक्ता
ःवाक्कनजनदेवता॥॥शिष्यादेवगुरुःगुरुयादेवसूतःसुयादेवपूरुषःसमस्तया
देववाक्का॥८७॥विपुंयथयथावक्तिःनाचार्ययथदेवताःपथिपथयथामाताःमि
त्रंयथयथसूतः॥॥वाक्कनसायःभृगिथंःभ्रातृयसायदेवथंःमातृययथपिथं
ःकायसायःमित्रं॥८८॥गुरुवर्गिहिजातीनांःवर्गनांवाक्कनगुरु॥यन्त्रिकागुरु

२९
वान

वृक्षीनां सर्वस्यागमो गुरुः ॥ वाक्प्रथमयागुतुः अग्निः बहुवर्ध्यागि यागुतुः वाक्प्रथ
ः स्त्री यागुतुः पूरुषः समस्त यागुतुः अस्यागमनडावत् ॥ २७ ॥ उक्तस्यपिबर्धस्यः नीवा
पिगुरुमागम ॥ पूजनीयायथायागं सर्वस्यागमो गुरुः ॥ उक्तस्यमिहलसं नी
वजागिरवसं अग्नि अस्यागमनवलनासः पूजायायगायः कानधायतासमस्तः जा
गियागुतुः अस्यागमनडावत् ॥ २८ ॥ देवतापूजय रुकाः रुपादीननपूजय
॥ पूजय पूजायकायै विप्रस्यमहिवचना ॥ देवपूजायायः रुकिनः उगीवनय

२९
७३

जायायदामविसंः पूजय पूजायायः धिधिउयवात्रनः वाक्प्रथपूजायायः नमस्तुत्यागमन
॥ २९ ॥ धर्मस्यमूलनामानाः नयमूलं च वाक्प्रथ ॥ वाक्प्रथयपूजयः नयधर्मसनागमन ॥
॥ नमस्तुत्यामूलस्यधर्मः वाक्प्रथयामूलः नयः गुरुत्रिधायसः वाक्प्रथपूजायायः ॥ ३० ॥
यसः धर्मदयिग ॥ ३१ ॥ आचार्यरुलनधर्मः आचार्यरुलनधन ॥ आचार्यरुलमा
मीकि आचार्यरुलनधन ॥ ३२ ॥ धर्मयारुलदयकीगः आचार्यनः धनसंयमिवाच
किं अंः आचार्यवान ॥ ३३ ॥ रुचं रुचानिसकिचः नमिग किचवस्तीयं ॥ विरवादान

२२
वानः

किंयः नाल्यस्य नयसाहसं ॥ नयभ्रदिकरुडायाः भ्रत्रत्रिजिजीवसामर्थदडाया
कुशः कुबलयसदानः भ्रदिकः धनदकनासः दानयायमालः थथयामयागसाः केरुस्य
हास्यशयाशः रुकथं नासुरयूश ॥ २४ ॥ वाभेवचवधर्मः अनिग्यखलुजिविगं ॥ रु
लानां मधियकानेः ॥ स्वगं यननं रुवेग ॥ ॥ भ्रथीलसंसात्रयपाशः वात्रकेवलसंनि
स्यः दानधर्मयायमालः कानधलसाः रुहायाशः रुयीश ॥ २५ ॥ भदं रुथहनाधर्मः क्रोध
नेवहनागप ॥ भ्रदरुथहगं रुनेः पुमादनरुगं रुगं ॥ ॥ भ्रहंकारीरुलगाशः थमया

२२
गुने

नाधर्ममायूशः क्रोधिरुलगाशः थमयानाः नयदुयूशः नागमदकनासः रुनमायूशः थम
सायवमदरुगासनेनाभारुयूश ॥ २६ ॥ भ्रदिकेनाहकाहामः रुनारुषिअसायिका ॥
उपजिव्याहनाकन्याः सार्थयाकक्रियाहक ॥ ॥ मिमकुलगासः रुकर्महोलरुलेः सा
क्षिमथासं नयाभ्रनहोलरुलेः वगिजदामकागाशः वियाकं न्याहोलरुलेः थमनं यायया
गाशः दवगुन्यागः मकुसं थमंत्रकारुगः नयाभ्रनहोलरुले ॥ २७ ॥ दारिदुं व्याधिदु
खानि वधनावसुनानिच ॥ वदागुरुलमगानिः रुसादानं विषयक ॥ ॥ पूर्वजन्मसंसेप

२३
वान

हिंदस्यनः दानधर्ममया नापायनं दानिदुयाउ जन्मकायडाः विपक्तिनायूडाः बंधनया
यूडाः थर्नयानिमिलिनः दानधर्ममायमालः सुदानं ॥ ८८ ॥ पूजका ॐ वधनेषः
ॐ वज्रकुषू ॥ नाद ॥ कर्मनूष्यः यवधर्मवहिकना ॥ ॥ गवज्जययं थरुलः दा
नधर्ममायसः लयमरुडा ॥ अ ॥ अधर्मिकधूयः ॐ कुलसंः कगलि थंः ॐ कुलसंः मं
गलकाकिसंथंः थप्रमनूष्यन ॥ ११ ॥ कज्जदजनसंमर्गः रुजसाधुसमागन ॥ कृत्रुपूष्यम
होवाउंः सवनिश्यमनिश्यनं ॥ ॥ अथिनसंसारलालपाअः इर्जनसंगकालकमालः सा

२३
उव

धसत्पूरुषडाः संगयाऊनेः अहोवाउधर्मयाहने ॥ १०० ॥ असावपिहिसंसारसावम
नञ्चयं ॥ कास्यावासंशनीसंरुमः गंगम्यसंरुयूजनं ॥ ॥ असावसंसारलालपाअः
सावदकयगाः कासिवासअनेः स्रुयूरुषडासंगयायः गंगलंखनः महादवयूजाः
याय ॥ १०१ ॥ ॐ किसवानकः सालसंयदः प्रथमसकक ॥ अकसमाय ॥ ॐ ॥ अहं
अस्तुार्थवक्रुषाविधानः नलेयानीकिवक्रुषा ॥ वेदार्थवक्रुषाविद्याः ॐ कयस्थ
वचरुपया ॥ ॥ विदोसिपंदिरुयाः मिरवाः अस्तुः वाजायामिषानीकिः वाक्कनया

२४

वान

मिषाः वेदः ॐ न व जनयाः मिषाः इलेः चावचिः अकायः ॥ १ ॥ वाजाधर्मिणिधर्मः हः वाय
 पायसमागमः वाजाने इति वृत्तिः ॥ यथा वाजा कथा प्रजा ॥ ॥ वाजाधर्मिः वृत्तलता
 प्रजाने धर्मिः वृत्तयुताः वाजापापिः वृत्तलताः प्रजापापिः वृत्तयुताः वाजादूः वृत्तिः वृत्तलताः प्रजादूः
 वृत्तिः वृत्तयुताः गथवाजायावदालः वृत्तलः अथ प्रजायावदालः वृत्तयुताः ॥ २ ॥ उच्यते
 साहसं धर्म्यः वलवृद्धिः यथाक्रमः ॥ यत्तु यस्य विदुः कः स दवापिर्धर्मिकः ॥ ३ ॥
 यमः साहासः वलवृद्धिः धर्म्यः यथाक्रमः ॥ यथा न संयुक्तः इति ॥ यथा न संयुक्तः इति ॥ यथा न संयुक्तः इति ॥

२४
उच्यते

देवलोका समसंः ॥ ३ ॥ ॥ अथ दानेन रुदनः कुमेन च वलनेन वा सर्ववस्तु सदा
 ॥ ४ ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥
 धालताः ॥ ॥ अथ दानेन रुदनः वलनेन वृद्धिनेन कर्मेन कथनेन वस्तुमाचकः ॥ ५ ॥ ॥
 यमाच ॥ ४ ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥
 ४ पंचलकनः ॥ ॥ स्यात्तु यथा नः ॥ ॥ स्यात्तु यथा नः ॥ ॥ स्यात्तु यथा नः ॥ ॥ स्यात्तु यथा नः ॥ ॥
 यमः ॥ ५ ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥ वाजापनिः सनः ॥ ॥

२५
यान

जगन्नाथालङ्कनध्वजः ॥ ५ ॥ उरुमः प्रविष्टान्धः भूवर्द्धनयोजयन्तु। लघुमर्थ
प्रदानेनः समस्तु स्यपत्रादमिश्रः ॥ उरुमस्तु प्रवृष्टयोजलपानमस्तु लयानानः
ययोजयपः रुद्धनः लोहियोजलपः दामविस्मः तुल्यपत्रादमः ध्वलयनिः उक्तिरुक्त
उपनिः योजलपः उक्तिपत्रादमैयः उः कूपनिकात्रधनः ॥ ६ ॥ भ्रातृकिङ्कपत्रदः
योजलः लिङ्गकिङ्कपत्रस्यच ॥ ग्रहकुर्मः पूवाग्निः पत्ररावेचलकुयन्तु ॥ ॥ थङ्गकि
इदोषर्षमवयानवियः मवयाइष्टवनदगसांमाचकः मवयादोषधरकोशायः

२५
गुरु

थशदोषनरुकोयाः मवनमसिधकं वयः गथमिनिवकालसः कापलेनः समस्तः दूषिक
कं वोजथं एभपत्रयं वाने ॥ ७ ॥ मनसाविनिर्गकार्यः वचसानप्रकाशयन्तु ॥ मकुलकुल
गुरास्माः कार्यसिद्धिः योजयन्तु ॥ ॥ ग्वन्मनूषायार्थः मननचिन्तनयोगिनिः वचन
नप्रकाशयामकेशः थमनरात्र्यागुनिः कार्यः मसिधगात्रः वचननपिर्गमकेशः
गथमकुलकुलः गुफयागुथं गुफयायमालः थथगुफयायरुक्ताः लालपाकाः
मसिधरुक्ता ॥ ८ ॥ उपकालगृहिर्गनः भद्रं भद्रं भद्रं भद्रं ॥ पादलग्नकलहिनः

२७
वान

कष्टकनेवकष्टक॥ ॥ उपकालयायसः उचिरयायमालः शङ्कनयाडाः उचिरदु
कास्यः काथमालः गथधलसाः पाठयानवसः कठनकयाडाः कोलः भवकठनरव
नाडाः पूरुषिकायाथं पिकासंभोचकमाल॥ ८ ॥ वहदमिडुस्वधनः यावत्कार्यवि
पर्जय॥ नथेवमागर्ककालः रुध्यात्यदमिवाभनि॥ ॥ थडाविपक्तिरुयाडावानव
लसः शङ्कयाकः रुर्जलयवीनेः थनशङ्कलसंः दोहलसगसंः पाठासंः वसंठ
यमालः थडासंयक्तिरुलडासंः थमनवसंठोयासंः शङ्कः गथः लोहरागसः दड

२८
३३

धलपाः गालरुसंः गपआकथंः भोचकसोहनेः हानिलोकनः सोहने॥ १० ॥ राजिक
कदकस्तिरुः मधुवंकिंनरायस॥ मधुवंवदकल्याणिः लोकायमधुवपीय॥ ॥ राजि
कासः कनपात्रवचनः कायडाडाः चाकूवचनः कानमडाडाः पात्रवचनकागसाः स
मरुलोकं शङ्कुरयडाः चाकूवचनकागसाः समरुलोकं प्रीतिरुयडाः मरुवा॥ ११ ॥
जिह्वायवसर्गलक्ष्मीः जिह्वायमिडुवांधवा॥ जिह्वायवन्धनः थपिः जिह्वायमनर्ध
ध्रुवं॥ ॥ लक्ष्मीनवासयायीडाः वचननः लक्ष्मीभोचकीडाः वचननः मिडुसर्जनदय

२७
वान

कीडोः वचननः मिश्रसर्जनः भृशरूयः जिज्ञानः वधनरूयः जिज्ञानसि यमा
ग्रीडोः मूमा लकीडोः वचननः धर्ननपात्रवचनः ज्ञायमरुडाधकः आत्मानः मवाहाडा
ख॥ १२ ॥ प्रीयवाक्पदाननः सर्वकुष्पनिर्जनकवशागस्माद्देवज्ञानव्यः किंवायं पिद
त्रिदगा॥ ॥ धर्ननिमिर्निनः ग्वप्नहानिः पूरुखनः प्रीयवचनज्ञायमालः प्रीयव
चनज्ञागसाः समस्तप्रानिलाकः संगुष्ट्याडः धडावसासडानिडाः धर्नयानिमिर्नि
नः धर्मवात्रिदशुलसां प्रीयवचनज्ञायमरुडाडः लाकनज्ञासं मान्ययायीडाः दावि

२७
उर

त्रिदवचनरूयमरुडासदा॥ १३ ॥ अग्निदागवउर्येवः भस्त्रपाधिधनापरा॥ ऊरुदा
वापराग्रीवः षडं आरुगायिनः ॥ मित्रीवशडाधंथरुलः यसनकधंथरुलः भस्त्र
जानाडाः भवस्याययाडः आशधंथरुलः भवयाधनसंपर्किरूययाडः आशधंथरुलः भ
वयाधनः रुमिसः उमः ऊः आदिनेरूययाडः आशधंथरुलः भवयास्त्रीकलययाडः
आशधंथरुलः धर्षणः व्यहजनयाडः आशधंमनूष्यः धयानामः आरुगायियिनध
य॥ १४ ॥ आरुगायिनमायानः मपिवेदाननंग॥ जिघांसकिजिघांसीयाहूः नर्न

२८
यान

वदन्तारुवन्तु॥ ॥ धर्मनाकर्मसः कृता अपराधीनः संयामसः शक्रः शीतः शः मवसाय
धकः शीतः चतुर्वेदनसंपूर्णमाउः सः शः वाचनकिथरुलः धर्मवाचनमाचकान
हृष्टानमकन॥ १५॥ नाहुं पालयनं निष्णुः सन्धर्मपरायनं॥ निष्क्रियः पत्रसेनानि
ः पकिधर्मनपालयन्तु॥ ॥ सन्धर्मसः नयः शः शः नाजानः क्रिः क्रियाः धः शः नाश
सः चचाकासः पुजा लोकः सन्धर्मनः पणिपालयायः नाशः सुलः नायायमालः ध
नः नाजानः पत्रसेनदकीमाचकिशः मवनाजपनिसनः धर्मनाजः जयलपेरुधि

२८
उरु

आमरव॥ १६॥ पूर्णं पूर्णं विविं विनः मूत्रं दानकाययन्तु॥ मालाकात्रः वागमनिः यथ
जानातिसात्रां॥ ॥ नाजायाः शक्रः शः मालिनीयाव्यलथंः मालिनीनः क्रिः क्रिया
ः खानहोकाः शक्रः मूत्रलिथया आमकाशः हालोवख्याः मलीकः धः शः नाह
शीरवः नाजासं पुजायाकः दामकायः विवात्रयाः काय॥ १७॥ अलिमिष्टमूदाशीलं
ः मध्यस्तुः धवीनाः शक्रः शः नवधमिमन्दात्माः सच सर्वशुनः धमि॥ ॥ शक्रः शः शक्रः
मीनः मिष्टः शः मिष्टमिनेः मध्यस्तुः शः मध्यस्तुमिनेः शक्रः शः शक्रमिनेः शक्रः शः

२८
वान

:शुश्रूषिणः पथ्यकार्ययायमसवनसः पथ्यकार्यनामशमीशः ॥ १८ ॥ अनायंचय
यंकृत्वाः अनाथकलहपीयः ॥ शकुलसर्वरुकीचः नत्रमीघंविनधमि ॥ ॥ शाय
मसायः वययाकममनूषंथरुलः नजामदूदं ॥ ॥ ल्याययानाशुअथरुलः नजि
रुयाशः मनिउनयाशवाउमंथरुलः थपिंममनूषः नकाजनः नासशुयीशः ॥ १९ ॥
कः कालः कालमिश्रिः कादसः कावयागमः ॥ कस्याहंकावममकिः त्रिकिचिका
मृहृमृहृ ॥ ॥ कालधायसः मिश्रधायसः देधायः ग्वशुनीः हृकवसुधायकः दशव

२८
उत्र

सुहृः जयराकमधायकः थरुचिन्नयाशः उथंरकालयावसासः शनेमालः समसुया
सिनंकालनशधन ॥ २० ॥ सिंहदकंवकादकंः शिष्यंचत्तानिबुद्धयान् ॥ वायसात्यंच
शिष्यंचः सत्स्वानरुलीगदंलान् ॥ ॥ सिंहयाकंकुतागुनः वीहनयाकंकुतागुनः रवाया
कंपतागुनः करवयाकः जनागुणः शिववायाकः पूनागुणः मध्याकः स्वनागुनः पथ्य
ननियमागुनः सयकंमाल ॥ २१ ॥ प्रहृगकार्यमल्पमाः यानत्रकर्तुमिठमि ॥ सर्वालं
हृषुगकार्याः सिंहदकंविधियन ॥ ॥ ग्वममनूष्यनंथरुलः मननरुलः नपाः कार्य

३०
वान

संथरुलः राजपाकार्यसः आलंरुयायसः ॐ छाया नागुत्रिसः कडाधउसाः विकिधन
साः हउरुमयासंः कत्कावर्धसिधयकः थगुत्रिगुहसिंहयाकसने॥ २२॥ ॐ त्रियसि
उसंयम्यवकवत्यष्टिगानवश॥ कार्यकालोपत्रानिः सर्वकार्यसि साधयन्॥ ॥ वा
हानधिहानिः पष्टिगममनूषनः थमराजपाकार्यसः मसिधगालः पंच ॐ त्रियः
नियरुयाइरुयः थमनरालपाकार्यसः सिधरुलडाडाः समरुकार्यगालगाडा
थगुत्रिगुहः वाहनयाकः सने॥ २३॥ पागुत्तानकेयूद्धकेः संविलगकेवध्वष॥

३०
उरु

दीयमाकम्यकुअरिहः निष्पकेत्वात्रिदूर्कडाह॥ ॥ सथहापांदनेः भकडायूद्धयायः
थशहागिवधूः मवाकसमरुचाहलपः नापंचानाशनयः थपगाः खायाकस्यनेगुध
॥ २४॥ गुरुमेथूनध्वस्तः कालवालसंयहशः अयमादिसूधूकंचः पकभिष्यकवा
यसा॥ ॥ मेथूनयायसः गुफयायः वलसइकायः वलसथशहागिवधूचाहलपः प्र
मादीमरुयः धूर्कुरयः थडागाकषयाकसने॥ २५॥ वहाभीवायसंगुधः सुनिडा
भीधुवेकसा॥ स्वामिरुकंचसलंचः पठंगठानगागुध॥ ॥ दगनासः अयालेन

३१
मान

यदुःसदगनासविहायनं सनुयुद्धाननः इउशयकः नननं इउवायकः स्वामि
रुकिइयः भूलइयः थयुगायुधः खियायाकसेने॥ २४॥ अविअनं वरुहावः शीका
पूवनविअक॥ ससंगुद्धरुवेतिगुः कीनिमिष्यकेगईलागु॥ ॥ रुदिक्कयमाल
साः भूदिक्कयाइं वूवयदुः आंमदुः सांमदुः सांमदुः यानायासिधनायः आसवयं
मदुः चिक्कयंमदुः नापनीकः पण्णाककलसाः नयधायंमदुः निहायनंसेगुद्धः
थसगाः गधयाकसेने॥ २५॥ विंशत्युगायुधः शीकाः यमुक्कय्यादिचकइध

३१
गु

सुक्कयिनिपसर्वानुः अजयग्वरुविष्पकि॥ ॥ थनियगागुनः सुनानधत्रयदुर
थम्विचकइधायः थम्वनः समसुगुद्धकांः माचकिडाः थम्वसुनानंः अजयय
इयिडांमरव॥ २६॥ अमूर्खायामनूष्यानांः मन्यसेगुद्धकां॥ यत्रस्यत्रायकाय
धः पूसांरुवकिविग्रहा॥ ॥ मूर्खमरुडाः हानिलोकनः नित्रर्थवचनः दकांः चकस
माचकिडाः मवनभ्रयकात्रयागनासकिनिः साधजनयाविग्रहयायः मनसद
यडाः कारइडाः मनूष्यपनिसः यत्रस्यत्रनंः विग्रहयाय॥ २७॥ प्रकादत्रधुधु

३२
गान

वाः यवत्र किमहर्षवे। आसाधित विनस्यतिः हेतुः। वयं किं॥ ॥ मोडनिग्वड
ः प्वाथकृत्वा यवत्राडः वाडः हेतुः। धायामः अंगलः समुद्रसः वत्रत्रपेक्षः। थपनिः थ
मथथमः वेगीरुसं नासलख॥ ३०॥ व्यसनसिद्धिर्वाकः येन केनापि सह किं धम
षिवानत्रः। एतच्छेः पूजादासत्रार्थिर्न्यथा॥ ॥ आपदाशयाः। शलजस्यः आपदा
त्रययानिमिहिनः कृष्णकालनः कृष्णनयानानः सुकंयोशलेसः रुक्मनाया
यमात्रः गथधालसाः पूर्वकावसः श्रीरामचन्द्रस्य रात्रः माकजः त्वायचिनाशः

३२
गान

यधुगधमनकाशः सायाद्रिपोरुः। शोडाशः सुग्रीवः वानत्रमिदुयाडः विपक्षितत्रयपाद॥ ३१॥
दूस्वयं सागलं कीषं समग्रं वानत्रं वल॥ अहं न पूर्वगामिनः सनवधश्च सागत॥ ॥ समो ह
लजशः विदूधतः सेवकनगभकः अवहं वा रुका मरुतः। गथः पूर्वकावसः श्रीरामचन्द्रनः वा
नत्रपतिः सेवकयानाशः अकिरबाइस्यं वानः। अहाकायमकिशः सागलसमुद्रः वधनयाग
शः। रुकाशनाशः लेकानाशः रुकाशकायाद॥ ३२॥ मयं भगवयं यं वः विनीधस्य पत्रस्यं॥
पत्रिनाकुसुमानुवयं यं वोरुनं भगं॥ ॥ अक्षिपित्रनाशः। इक्षुधनहानः। लादूर्ध्व

३३
नान

नः कृपनिभक्तिक्रूरुकिरुशः कृपनिडा कृरुकिरुशः नाकालपिधिंभ्रकिवित्राधयाड
वाडा कदाचिन्थथाहलसं यत्रचक्रः वात्रापनिस्यनः कृपनिस्यनः कृलसंः क्रिपनिस्यन कृलसं
वाङ्काययाडं शत्रनासुः कृपनिडा कृरुकिरुयाः त्रिडा कृपनिः भक्तिक्रूरुकिरुः ग्वहा
विशयमालधकं हाडा ॥ ३३ ॥ कृत्वाचपत्रमसातिः कृत्वावेत्रमसां कं ॥ हाकयसमं यातिः
यः पत्रपत्रयवस ॥ ॥ भद्रपनिसः समीसायाडाः थशवंधूः र्गभवनपनिः समनयायः गथ
सुवहलभ्रथसायाडाकार्ययाय ॥ ॥ विनाडावमनूषानांः भ्रथानां मेधूनं कृलशभ्रसो

३४

३३
३३

हाहृकृलशस्त्रीशं वस्तुनामा कपोकृलश ॥ ॥ मनूषया कृवः चिनादकनासः भडया कृवः मेथ
नमदकडासः स्त्रीयाजालः सीलायमदकनासः वस्तुया कृलः निरावदकनास ॥ ३५ ॥ भ्रथाज
लमनूषानांः भ्रनधवाजिनां जना ॥ भ्रमेधूनं जनास्त्रीशंः भ्रथानां मेधूनं जना ॥ ॥ मनूषया
कृलः नायिनजयहयः भडया कृलः नायिनजयः मरुटनासः स्त्रीया कृलः मेथनमदकडा
सः भडया कृलः मेधूनकृलनास ॥ ३६ ॥ कृष्टावर्हिः यनाधीनाः कृष्टावासानिग्राश्रया ॥ ह
नपूर्वार्थसंयुक्तः सर्वकृष्टादनिद्रना ॥ ॥ मनूषया भ्रक्तिकृष्टधायः मेवया भ्रधीनः यत्र

वसासवानः थशवसानः मासुययाडावानमरुः कृयासिनंकवः दुआयासंपक्रिदुनाडाः दनि
 इरुयाडानः थसमसुयसिनंकवः दनिदुथिंकवमवनामदू॥ ॥३१॥ अर्थिकाव्याधिका
 मूर्खः प्रवासिपत्रसवक॥ जीविकापिमंगपक्कः यंथैरुदुखरुगिन॥ ॥ क्रायासंपक्रिदु
 डाशः कवयैत्ररुशं थरुलः सदाकात्रः वायनपीउत्रपाशवानमंथरुलः थमभरुलानिरुया
 डाः संपक्रिमोवकूचंथरुलः थमाम्वासिकधायः थममनूष्यदुखयाथामाधाय॥ ३२॥ याय
 इनिगमायाकिः मुकंवापिदिनेदिने॥ सगुलघूनायाकिः यदिसकममानत्र॥ ॥ गवक्

मनूष्यथरुलः कृवमुकथरुलः क्रिदिक्रियादुहाडाकावमुः क्रिथंनययत्रडाडाः ॐनुयाथिं
 संपक्रिः नासरुयूडा॥ ३२॥ पत्रार्थयत्रवमुचः पत्रपानंपत्रक्रियापत्रस्यवगृहवासाः भक्तस्य
 पित्रियंहरु॥ ॥ भवयाभन्ननयाडाः म्वानावानमंः भवयावमुनगियाडावानमंः भवया
 पानवमुः भवयाक्रियाकः भवयाकूसः वासयानावानमंः थथिंवरुनरुलनासः ॐनुया
 थिंः समः लक्ष्मिदगसाः कालगाडाशन॥ ४०॥ अरुणायानिर्दुनाविधानः अरुणायापूजवान
 न॥ अरुणायाविधयानात्रिः पूजपोषप्रकिष्टिग॥ ॥ यन्त्रिगुश्याडाः दानिदुलनासः अरु

विधायः गवक्रयाः कायकृयः मदकनासः भृशुविधायः हनकायकृयदकनासः पूरखमदकना
 सः भृशुविधायः ॥ ४१ ॥ विरुकासर्वपर्यकः नसनिनागिनददिनधवाधुलापिनवधुधुः
 यस्यासिदियलं धनं ॥ ॥ समरुलोकनः द्रव्यधकायजायाः थमनिनधयजायाः मरुः गवक्र
 याकः धननंसंपूर्णरुः शक्रपूजायाः वधुलकिधरुलः धनवक्ररुलरासः ॥ ॥ धनं प्रवृज
 मिरुल ॥ ४२ ॥ धनमाद्रुपवंधर्मधनं सर्वप्रमिष्टिगुणजीवकिधनिनालोकः मृगाय
 गोधनानवाध ॥ ॥ धनथिं प्रवृवसुः मवगाकृण्डं मदः सफजाकिसः धनलृष्टरुलः थकनि

मिलिनः गवक्रमनूष्यकः धनदकः शक्रमाकधयः गवक्रयाकः धनमदकः शक्रसिकधयः थक
 याकाजधसः धनशक्रधनः मवस्याखमयासंसनसाः नामवसंः रुयजायलपंशयुडा ॥ ४३ ॥ भृ
 मिसंपदमापनेः रुदवंपकनाहये ॥ भृशुविधायः मिरवनादः सग्वं वक्रधपाकिग ॥ ॥ गवक्रमनू
 ष्ययाथरुलः कशधनः संप्रकिदकनाडाः दानपूषमयाकनासः कारिवनियारुयदः गथः
 थलसाः उरुधयाः परवकः भृमिगाजासं वीनः मवसुनं स्याखमयासंसनसाः वक्रमलंक
 नः कयाशामाचकनः थथः रुयुडा ॥ ४४ ॥ कारुं रुकका निगुः कसुखानिवगिनां य

३७
गान

एतस्यात्वं संतुष्टः कचन स्यात्सर्वगः ॥ ॥ गीतः निजः मनिन विवात्र मया सं न वनाडाः
गीतिया सुखदयिडा मखः थथं गवसू मनुष्याः कनासं तुष्ट मख वनासः थ मया कंसः भूषु
चिह्नं ॥ ॥ ४५ ॥ सोहि सं कर्षका नित्यं सुखं नित्यम गीतनां ॥ एतस्यात्वं वसाय स्याः कय
नित्यात्वं गः ॥ ॥ गीतः निजः मनिन विवात्र मया नडाः न वसाः गीतिया सुखदयिडाः
थथं गवसू मनुष्याः कः पूरूषयाः वसा स वाननासः थ मया कंसः सदानः सुविहल ॥
४६ ॥ सर्वपत्र व सं हः खं सर्वमात्सव सं सुखं ॥ प्रगद्विद्यात्समासेनः लक्ष्मीं सुखदः खया ॥ ॥

३७
७३

नेधन मख ॥ ॥ ४७ ॥ इत्यस्मानि च मित्राणि नित्यं हानव बांधव ॥ किंप्रयोजनं कर्तुं यः मर्थिना
निष्कलानि च ॥ ॥ गायिने वीन मित्रः सहा मइ सर्जनः थनेनाः थमहा लपाव लसमद थ
डा सं कंसः खल मइ कूप्रयोजन ॥ ४८ ॥ भूटव्यां डू मपूष्याणि इत्यस्मात्सपिवा भव ॥
कार्कना से खल गथः यकालेना प्रकिष्टिग ॥ ॥ वन स वानः ससाः खानः गायिने वान
००४ मित्रः कार्य वेलेसः खल मदन गडाः कूप्रयोजनः सडां कया प्रकिमा थं ॥ ४९ ॥
प्रहा व वन हि कस्यः कर्म हो न स्यो न व ॥ निज था वेग ना कस्यः स सन्या ह न यो य थ ॥ ॥

३८
कान

ज्ञानमइयाः दूहिः कर्ममइयाः धनमावर्धनरूकः गधधनसाः नत्रीदासः धलरूनाथं
ःवर्धनरूकः ॥ ३८ ॥ कागमइमपि आहः दयलोकररूकः ॥ चत्वारिनिस्तुलंयाकिः प्ररू
कमयइम्वनः ॥ चोत्रसत्ताडाः अपिया आहः नमस्तु प्ररूयलानाः सुथगाकः ॥ ३९ ॥
नानिस्तुलरूतः ॥ ३९ ॥ निस्तुलाकवनेसवाः निस्तुलात्रकिवातुनादावसंयूकभीलसः
अकिर्विप्रस्यनिस्तुला ॥ ४० ॥ कपनयाकयाडासवाः चतुलजनयैकत्रकित्रसयावः दो
षननयूकयाइवाडयाः भीलसीलावः महिडः वाघ्नयावेदः धनंनानिस्तुनरूतः ॥ ४१ ॥

३८
३९

वल्लयकूलजायाः विप्र्यामपिकंन्यकां ॥ नृपस्विनीचनीवस्यः वेवाक्यंसदृशीकूलः ॥ ४२ ॥
निष्कनः सुकूलसजायवपूरुलनासः महिनरवालरूलसांः विवाहायायूशः साहनेः हीनजा
किष्कयाकः जायवपूरुलसांः हिनरवालरूलसांः धनकन्याशविवाहायायूशः धनकभ्रू
नीमूर्खेधायः ग्वकूलानिष्कनः थशरूजामिः उमिष्ठाशसायाशः विवाहायायूशः ॥ ४३ ॥
विषादयमृकं आशः ममधदयिकावनं ॥ नीवादपूरुमांविश्याः स्त्रीवत्तदकनादपि ॥ ४४ ॥
सभागासवीनसांः अमृकवसुलसांनासर्कसंगममात्रः अयविप्रथायसवीनसांः लूरुलनास

४०
वान

कायमालः नीवजागिया के उरुम विद्या चीन नासः कायं नं डः स्यने रलसां जी ग्यः दूजागिया केः
छी यत्र चीन साः कायमाल ॥ ६२ ॥ कस्य दोष दूते नास्तिः बाधिना कोन पिडि कं ४। केन न च सनेः
वापे प्रिय ४ कस्य निव न जात ॥ ॥ ग्वध्र या कलसः दोष मइः लीयन म क ड सुद वः दूषन म
वा क सुद डः श्री संपत्ति रलसांः भं न व सः म ला क सु या इ ॥ ६३ ॥ दोषा प्यस्ति गुण बास्तिः निर्गु
ण बास्ति ज नु य ॥ सु क मा व स प द सः ना श्री रु व नि क र्क स ॥ ॥ सम स्रु पा नि स कः गु र्ध इ द
ष ने इः दो र रलसां गु न रलसां सु या क म इ ग थ धा ल साः अ गि को म लः ना य डः प च खान

४०
७५

याः द भु सः क ४ म द न साः का व स्यः चीन म र वू ला ॥ ६४ ॥ अ म नं सि सि अ व द्धिः अ म नं की व र
ज ने ॥ अ म नं गु ध व की र्ण य्याः अ म नं बाल र वि र्ण ॥ ॥ मि ठा व का व सः मि दू यः अ म न र ल
ः इ इ डः जान यः अ म न र लः गु ध श कः रू नि धः मी नः थ म य या थः र व द्धा यि ड ड नः अ म
न र लः बाल र व प नि स न र व द्धा ना र व ड नः अ म न थं ॥ ६५ ॥ इ र ल र पा क मि बा धिः इ र ल र
लु क मी प्र ड ॥ इ र ल र व स रू न नीः इ र ल र व व न नं पी यं ॥ ॥ या क र ल र वा द्धा यः इ र ल र क म ड
कः ना जा इ र ल रः स रू न मः मीः इ र ल रः पी य व व न लो क या क द्धा यः इ र ल रः ॥ ६६ ॥ न दी

४१ नो जाह्वीधुषः ना नीनोचप्रकिबुगा। मनूषानां नृपयाहः देवानां यद्विप्रम॥ ॥ रवे
 वान दकोसः जाह्वीधुषानदीसधुषः मिसादकोसः प्रकिबुगाधुषः मनूषदकोसः राजा
 धुषः देवदकोसः थमं वानागुनिधुषः ॥ ८१ ॥ पूषो यसमाकीर्णः दाभिदासभमाक
 लशार्यावित्रिर्नयंसाः यथानृथं नथागहं ॥ ॥ कायः कयनंसयूकः वेलखा
 किनीनंसयूकः श्रीसंप्रिनेनंसयूकः थथश्रनसाः कयानायकययाः स्त्रीः मदकना
 मः थधमसहययाः कं वानानं वनाकनडाः उकिधाय ॥ ८८ ॥ सर्वेषां भवतत्ताना

४१
 ७३

: स्त्रीयत्रतमनूरु ॥ ॥ कस्मादर्थनिवृत्ताः कयानकाधनेनकिं ॥ ॥ समस्तत्रतदकोसः उ
 रुमत्रतः स्त्रीयत्रतधुकाः रुमेरुनः थनयानिमिहिनस्त्रीयत्रतनीलनः भवगात्रतमहः
 ग्यमनस्त्रीयत्रतनीवकानः भवगात्रतदकं व्यर्थश्रव ॥ ८२ ॥ कस्मिहकिदुर्गुवानिः कूप
 उदूलहन्यन ॥ ॥ कूमकिहन्यनराजाः नापुवीत्रमहन्यन ॥ ॥ कूचत्रिप्रमस्त्रीनः कुरुव
 भावकिडा। कूपकायनः कूलभावकिडाः कूमस्त्रीनः कागाभावकीडाः रूनरायभाव
 किडा ॥ १० ॥ स्त्रीनां दोषसहस्राणिः शुभास्त्रीनिमूयनि ॥ ॥ गृहावालसूनात्यकिः मत्रधप

४२
वाने

मिनासह॥ ॥मिसाजाकिरुयाशःदायधःदालकिगादुःशुधदकस्वनाःहेमहागजःडेनाःकु
कुधात्रसाःकुरुवभ्रादिनःयत्रसात्रभ्रादिननिदानयायःकायमीचाव्यकाशवियःपूरुष
अनापसंगयाडुःसमिशनेःप्राधर्मात्मनःथस्वना॥ ११॥कवयःकिंनयपथकिःकिंनरुज
किवायसाधायमदाःकिन्नकूर्वनिःकिंनजल्पनिमययाध॥ ॥पल्लिकयनिसेनःकुमख
डःकरवनकुवसुमनशःमिसागोसनःकुर्ममयाकःथनकाशक्षेनःकुधकमन्त्राक
॥ १२॥पूषप्रयोजनंलार्याःपूषप्रयोजना॥गकिप्रयोजनाधियुःसर्वमोत्तयय

४३
उने

जनं॥ ॥कजागदयकेःक्यागःकायदयकेनिमिहिनःकायदयकेक्यागःथशमयिधुथय
क्यागःथशमःसककिवायनिमिहिनःथशमभ्रात्तात्रकायाययानिमिहिनःसमसुप्रका
नर्षमात्र॥ १३॥समूडावनधमिःप्राकात्रावनधमिः॥ननेन्द्रावनधमिःथविजावनना
धमिः॥ ॥समूडनकायाशोचनःयधिःप्राकात्रमक्याशोचनःकुःनाशकाशोचनःकाका
मिसाजनःथशवनिधुनःकायाशोचनथथचाननासःकुविकात्रंरयमह॥ ॥ १४॥नगराः
तिनवासानिःनप्राकात्रमक्याशोचनवकात्रेववंधावाःस्वमीलाथकूलमिः॥ ॥क्याः

४३
वान

वासवात्रकाः प्राकात्रकाः सहत्रकाः रुद्राखः वेयंकुनेमरुतः सूचत्रिकुः स्त्रीयाहकाः थशभीलस
लवनः प्रकाहलं ॥ ११ ॥ नदीपाकयकंकूलः नात्रीपाकयकंकूलं ॥ नात्रीनांचयकं नाचः स्वकं
दलीलगागणि ॥ ॥ खानः खभिः पारखः ऊखसनकनः मिसानथशकूलः मावकलः पूसि
यारुलसां मिसायाहलसां स्वकृन्तः चलत्रयंरुलं ॥ १२ ॥ लरापार्थिहिकंरुदकंः रुन्धपाः
र्थिहिकंनयं ॥ पार्थिहिकपूत्रयंयधिगुः वेष्टयकिनर्णसयश ॥ ॥ सिमाकासवाडः गुरिवनः सि
मागयूशः गजानः थशपाभभवानः सेवकपतिः मानत्रपिथः मिसाकास्यनः थमवनापदी

४३
अ

कः मिजनवाकाः हनत्रपिथः थर्कनामरुयूशधकः संसयमूमाल ॥ ११ ॥ नेवयधमिजाग्य
धः कामाः थनेवयधमि ॥ नपधमिमदान्मरु ४ अर्थीदायंनपधमि ॥ ॥ दूषुगिकाननः
कून्मखडः कामिः अंधनः कून्मखनः अहंकात्रिघ्ननः कून्मखनः रुगिनिघ्ननः कून्दा
यनमखन ॥ १२ ॥ कीर्णमंनंयधस्यकः लार्थावगकयोवना ॥ १३ ॥ पुण्यागकसूत्रः भस्यं
वगुरुमागक ॥ ॥ कीर्णअनकं नयाअन्नहिडः मिसाकाहजसाः जोरुनवीयकनामः
हिडः व्यायकहलसां सेअमनकून्मखयकं ॥ भूजयलपाशः लिहाशयकून्मः हिडः

४४
वान

शस्यः आदिनः अहो हलसंः कृधननासः किन॥ १८ ॥ लक्ष्मीलक्ष्मीहिनेवः कूलहीनसत्रः
स्वकि॥ अयाकुनमननात्रीगिनीवर्षकिवासव॥ ॥ लक्ष्मीमहयाकवीडः लक्ष्मीः कूलहीनः
याकवीडः सलस्वकिः अयाकुनमननात्रीगिनीवर्षकिवासव॥ ॥ लक्ष्मीमहयाकवीडः लक्ष्मीः कूलहीनः
आगावकाथंः अनर्थरुडा॥ २० ॥ यस्य लक्ष्मीविनूपाकीः कसो लीकलहपीयथउरुनी
रुनवादिचः साकाननकनाकना॥ ॥ गवक्षपूरुखयाकनाकः अकिविनूयः मिखा॥ ॥ ल
मलाकः अलकनः कविगनः किकिकियाः लायउ २० कायाकः उरुनवादिचः नयः थधि

४४
२३

गवकिनिहलनासः थक्षपूरुखः साथमरुडालंः साथथंउनिडा॥ २१ ॥ लक्ष्मीविनूपावः रु
रुनमधरुगमिनी॥ निखंमधरुगमिनीः साधियानधियाधिया॥ ॥ गवनपूरुखयाकः
ः अकिनसुनूनीनूयः सदानंः कसिवचननः पूरुखः अदवयाकः पूरुखयावचननः उडाः थ
थीगवक्षीरुननासः लक्ष्मीमदकसांः थक्षयाकः लक्ष्मीनवासयायूडा॥ २२ ॥ यस्य लक्ष्मी
गहेनिखंः शुनिवयनिगर्जकि। नस्यगाशानिः भीदकः यधिनीवहिमागम॥ ॥ गवक्षम
नूपायाः सुः सदाकनंः कसवानः थक्षपूरुखः खनिडाः लायउ २० कायाकः गथः सा

४३

वान

रिचान उडाथ गर्जनयं न्याययशः थपि सस्तीरुलनासः थमपूरूषयाः भत्रिनः सुख
 त्रिविस्मंशनं गथः पूनदाशः पनेवउ थंः अनं ॥ ८३ ॥ यस्य गृहसूत्रार्थवः मानेवहिनका
 त्रिणी ॥ वदनेन सगगानिः शुक्रपक्षयथाभिति ॥ ॥ ग्वमपूरूषयाः स्त्रीः अगिसुलकः
 शीः सदाकालं सधनववननः पूरूषः आदत्रयाकः गथमामनहिनयाकथं हिनार्थ
 याकः थपि सस्तीरुलनासः थमपूरूषयाः भत्रीनः वृद्धिमानयानयाकः गथ शुक्र
 पदयाः चनुमा थंः भत्रिनः बाधयरुल ॥ ८४ ॥ किं जाईर्वरु रिष्ठ पूषे ॥ ॥ अक संनायका

४३
३३

नकेशवत्र ३ क ४ पू लालं वी यडविश्वमर्गदूलं ॥ ॥ कत्रमकायमी वादयाशः कूपया
 जनः ॥ अक संनायविश्वमर्गदूलनासः कूपयाः कूलसधनत्रपूरूलसाः कूपकायनगाक
 ॥ ८५ ॥ ॥ अक शर्मा प्रय ४ पूजाः ॥ ॥ हनेदस भधनवडा केन्याका नावसानेपिः नगयास्यकि विवि
 यां ॥ ॥ श्रीकृष्णः कायस्रमेः इह ज्ञायदसाः जिज्ञः लिळा म्मावः थममनूषयाः ग्वनपूरू
 विकात्रयमद ॥ ८६ ॥ ॥ अक व्यावहव ४ पूजाः गयामकायदिवर्ग ॥ ॥ अक गव्या ग्वमध
 नः नीलं वादयमर्गदूल ॥ ॥ कायमी वाकन म्मादय ॥ ॥ कायः कूपकायः गथने ग

दृष्टकायने ३

४६
वान

या अनितीः थन्नन भग्ममधय दृष्टा कक्षयः थन्ननीलधसाः इन्ननडानधयः ॥ ८७ ॥ उकेन
पुष्पवृक्षः दृष्टमानेनवक्तिना ॥ दृष्टरुग्गद्वनसर्वः दृष्टपुष्पनकूलं यथा ॥ ॥ गडसिमाकृमा
मननयाडिः समस्तवनं मोचकनः थथंः कूलमोचकलं ॥ ८८ ॥ उकेनापि सुवृक्षः पूष्पि
ननसुगंधिना ॥ वाभिर्गन्धनं सर्वैः सुपुष्पनकूलं यथा ॥ ॥ रिङ्गसुगन्धसिमासकृमा
हास्वानहास्यवानः सुगन्धवासनानः समस्तः वनाकनः नस्वाकनः थथपुष्पकायनः
कूलनापैः ॥ ८९ ॥ उकेनाचकन ॥ ९० ॥ यस्यपुष्पावसारुण्याः रुग्ण्यीकृन्दा नृगमिन ॥ विरु

४६
३३

वेषपिसंतुष्टः स्वर्गकस्यमहिम्नः ॥ ॥ ग्वन्नपुष्पयाः कायपनिः भववीनः महासवकः
वल्लवाभिनिः थडावसासडानः स्त्रीः भनिसुन्दरीः पुष्पयाः वसासवीनः धनदकीनः स
तुष्टस्यवानः धननगकः थन्नयाः पृथिवीसवीनानः स्वर्गडसमकुलं थनेन ॥ ९० ॥
॥ थपुष्पासुपि तु वण्णाः सपिनायलुपोखकभनमिष्टं यद्विष्वासंः सरुग्ण्ययद्विर्हि
नि ॥ ॥ ग्वन्नपुष्पयाः कायपनिः वदूयावसासवीनः शन्नकायधकक्षयः ग्वन्नवदू
नैः पोसत्रपेपुनियालयानः शन्नवदूधायः ग्वन्नमिष्टयाकः विष्वासपाकुरुलः शन्नमि

४७ इधायः ग्वक्ष्मि या के न निस्मा न रुलः अक्ष्मि धाय ॥ २१ ॥ यस्मिं जीव कि जीव किः विप्रमि
 वान शशि वा भवा ४। सरु ले कि विरं रुस्यः आत्मा र्थ को न जीव कि ॥ ॥ ग्वक्ष्म पूरुष म्वा क धायः वाः
 नक्ष्मि दुः वा भवः थक्ष्म म्वा क धायः मेव याः भसा न वो डः मेव नः न केः को न केः कि य केः वा
 न केः म्वा डः वो ना याः सरु ले रु ४। धायः ग्वक्ष्म थ रुलः थ ४। आत्मा रु को निस्मा न या डः न रु
 या डः म्वा डः वो न क्ष्मः म्वा ना याः निस्मा न म रु ॥ २२ ॥ स जीव की रु धायः य स धर्म ४
 स रु वि कि ॥ रु ध धर्म न हि न स्यः निरु ले रु स्य जी व किं ॥ ॥ ग्वक्ष्म पूरु यो वै रु रु रु अक्ष्म

४७
 ७२

पूरुष म्वा क धायः ग्वक्ष्म पूरुष या केः रु धं म रुः धर्म म रुः अक्ष्म म्वा क ना स निरु ले रु ल ॥ २३ ॥
 वा वा स न स्व की य स्यः रु र्था नू य व कि स की ॥ लक्ष्मि रु या ग व कि य स्यः सरु ले रु स्य जी व किं ॥
 ॥ ग्वक्ष्म या व च न सः स न स्व कि न रु ना थं व च न रु लेः रु र्था नू य व कि रु या ४। वो नः प्र मि
 व ना रु नः लक्ष्मी ध न सं प किः दान या य न नः थक्ष्म म्वा ना ४। वो न याः सरु ले रु ले ॥
 २४ ॥ धर्म र्थ काम मोक्षा यः य स्य को पि न वि य के ॥ अज्ञा ग न न रु ४। योः नि व र्थ रु स्य
 जी व किं ॥ ॥ धर्म अर्थः काम मोक्षा ग्वक्ष्म म नू य या के म रुः थक्ष्म म नू य नः मज्ञा ग न

पूयाः २५ अमनूष्यः स्वाङ्गं वीनायाः नित्रर्थं ध्याया ॥ २५ ॥ धर्मकर्मविहीनस्यः दिनया किंच
 विद्विद्याः सलाहकायवमुचः स्वयं देवप्रदिर्यमि ॥ ॥ धर्मः कर्ममदूयः दिनशानंः वि
 द्विद्यानः दिनकर्मध्यायाः कुरुमदूयः वर्धनः क्रिह नः गथधालसाः नकत्रमियाः आसुतथंथ
 मथमैथः कयलयविनासरुल ॥ २६ ॥ भद्रात्रविशुभावाः दायावाया गुत्रात्रपि। यूकिम
 कंवरीवायः नवरीगुत्रुमेव ॥ ॥ भद्रयात्रसंः गुशखज्ञाज्ञारुलनासः ३ नशग्यः भ
 रुकुरुलनासः मखरुज्ञाज्ञासः गुत्रयावचनरुलसंः जानाईनेमकशः गुत्रुरुलसंः यादक

मर्गः ॥ २७ ॥ अकुरुं वीनकुरुं यालोककथुगनेत्रपि। कुरुं यमवकुरुं वीनः यालोककथुग
 नेत्रपि ॥ ॥ यायध्यापदार्थः अयाग्यः कुरुवसुकमरिडः कर्मरुलनासः थशपानः कं
 थगीथनसंः यायमर्गशः हनोयाययाग्यकर्मरुलज्ञाशः याउनाथमालः थशप्राथकं
 थगीथनसंः याउनाथमाल ॥ २८ ॥ इर्ननेशसहसंरानः सुज्ञनोपि विनध्यमि। प्रसन्न
 लमिग्यारुशकईमैकनूषीयम ॥ ॥ इर्ननयनिसशनापेसंगयाउवीनायादायनः सुज्ञ
 किमं विनासरुलः गथध्यात्रसाः निर्मिलयाउवीनः प्रसन्नवीनलेखः नालशनापेवीन

११ मन्त्रधलिकित्वाकः सर्वादंसागत्रयवः प्रकियत्रमहासत्वाः नवत्रिकदावनशः ॥ कल्या
 नान कससमन्त्रपर्वकंचत्रलयः समुद्रनः सिमानमध्वत्रयः महापूरूषयनिसः शुकोयाथीलखला
 वरुलं ॥ ८ ॥ विद्यकस्त्रीपूचयलः विद्यकवाप्रशकप ॥ पात्रूषविद्यकनिचः दयासाधूपविद्य
 क ॥ ॥ स्त्रीयनिस्कचंचलवेकदशः वाक्त्रनयाकः कयदशः नीवक्राजियाकः काकवचनद
 शः साद्रयाकः दयादशसदो ॥ ९ ॥ साधूसत्मानमाहुनः एवकुदहविद्ययी ॥ उपकात्रश
 कनापिः ईर्जनकनगच्छक ॥ ॥ साधूजनयनिः हिनमान्ययानानः थशसूत्रीत्रमियंपया

११
 ३२

रशः ईर्जनयनिस्कुरुलजशः भक्तिकृताः उपकानयाकसांः कूउपाययाकसांः थशयाय
 मजिश ॥ १० ॥ वृधवाधनिभासुशिः नावृद्धभासुवीधयन् ॥ प्रत्यकंचकनदीपः चकू
 हीनोनयधकि ॥ ॥ हानियष्टिकमनः समस्तभासुदकीउनेसशः अहानिमूर्खमन
 भासुमसशकः भासुनवीधयायमजीवः गथधनसाः प्रत्यकथः कूशनेमककायकंन
 यानः कांशेनः मकमखनथं ॥ ११ ॥ नात्रिकलसमाकालाः दधंकेकपिसर्जना ॥ अन्यव
 वदनाकायाः वहिनेवमनीत्रमा ॥ ॥ नलिकालशउथंः सर्जनयनिरुशभाशः हिनह

१२ निःमहिनपीनेः साधुः साकः ॥ ११ ॥ चन्दनं भीमलं चन्दुः चन्दनेन कुचन्दुमा ॥ चन्दुचन्द
 नयामध्यः साधुसंयर्कं भीमलं ॥ ॥ श्रीखद्युभीमलः चन्दुमाभीमलः ॥ चन्दनेन न्यासिनः सा
 धुजननापयानं भीमलं ॥ १३ ॥ अर्धमाधनमिच्छन्तिः प्रीतिमिच्छन्ति मध्यमा ॥ उरुमे
 मानमिच्छन्तिः मानाहिमहमाधनं ॥ ॥ अर्धमजानिच्छन्तिः धनदयकः ॥ ०० छायागः मध्यम
 जानिच्छन्तिः प्रीति ०० छायायुः ॥ उरुमजानिच्छन्तिः मान्य ०० छायायुः ॥ गडाधनपूरुषध
 पनिस्यनमान्य ०० छायायुः ॥ १४ ॥ मजिबसमिच्छन्तिः धनमिच्छन्ति पार्थिव ० नीचा ० क

१३
 ३३

लहमिच्छन्तिः भाकमिच्छन्ति साधवः ॥ ॥ लजिनिनघालसः ०० छायागः गजापनिस्य
 नः धनकाय ०० छायागः नीचपनिस्यनः लाय ०० छायागः साधुसर्जनपनिस्यन भाकि
 रुय ०० छायागः ॥ १५ ॥ ०० गवा ॥ अर्धमिच्छन्तिः नृपमिच्छन्ति दानिका ॥ हारय ० सममि
 छन्तिः सार्गमिच्छन्ति नापसा ॥ ॥ ०० गवजनपनिस्यनः धनदयक ०० छायागः स्त्रीः
 पनिस्यनः नृपहि नवा छायागः ॥ हानिपनिस्यनः कूलदयक ०० छायागः कपस्वी पनिस्य
 नः स्वर्ग ० नवा छायागः ॥ १६ ॥ अकिहू अनयर्द्वयः अकिहू नयत्सु रवः यनेयी जव

११
वान

कालमयगार्थाः सानार्थिनयमिंशुवृक्षं ॥ ॥ धनदयकं ॐ छायाकमनःवनजदयकं
ः व्यापानयापिडाविद्यासयकः ॐ छायाकमनः नानापूराधः भासुयाखडः नीडाः पूषदय
कं ॐ छायाकमनः नजस्वनावेकूङ्कः गमनयापूडाः मान्यकाय ॐ छायाकमनः गजायाक
सुशभया ॐ ॥ २४ ॥ मूरखपयं इलाकालाः वाचाचन्दनभीमले ॥ हृदयंकर्तिसंयूकः द्विवि
धं धूर्तिलकृष्णं ॥ ॥ चूडसुखीडाः पत्तयमिथ्यः कामलवचनः श्रीखण्डः भीमलः नृगल
सः कर्तिसंयूकः थस्वनाधूर्तयालकृष्णधाय ॥ २५ ॥ इर्जनधर्तियवादिचः नेवविश्वसकानधी ॥

११
३२

मध्वप्रवमिजिज्ञात्यः रुदिहोलाहलंविषं ॥ ॥ इर्जनधर्तः लोकयकोरुखडायूडाः विश्वसः
यायूडाः गध्वः मयावीनः कर्तिसंयूकः वचनः नृगलसूकः इलाहलधायः मरावृष
थं वीन ॥ २६ ॥ खलसर्षपमाशुधिः पवर्द्धिडाधियधर्तः भात्ममनोविश्वमाशुधिः प
ध्वन्नपिनयधर्तः ॥ ॥ इर्जनधर्तः मेवयादोषनः त्रयकायायधनखनः थडाइलनासः वा
नयायधनं खखं मखनीडा ॥ २७ ॥ दधनीयायधनमूर्तः धनवकध्वनिर्गुणः इनरूपि
वहधर्तः किणुका ॐ वयूषिणा ॥ ॥ ग्वनधूमूर्खलोकपनिः गुनज्ञानमसुधनिः धनया

१८
वान

नथः थप्रपूषः नायिने वानसांः सायययापूरुशः गधधलसाः लाहायावाहायाववा
उः सायाथंन॥ ३०॥ मूर्खपिपत्रिहर्क्येः प्रपूक्रीद्विपदध्यउभरिअनंवाकधलनः
अहंके० कोयथा॥ ॥ मूर्खनकीलकमालः प्रपूकूपुः नपातुकिरुशायुः थयावच
नहानानः पूनकपाअवीनः पूनसूअथंः व्यथारुकाअदिकहल॥ ३१॥ सूर्य४कून४
खन४कून॥ सूर्यालूलन४खल॥ मकोषधीवससर्प४खल४कः क्षपणम्यन॥ ॥ सूर्य४
गैकः इर्जनकः वियासिनः इर्जनमृतिर्जनकः गधधलसाः मकुयाः आयधिनः सूर्यः वस्य

१८
उर

ई४कन्याववरुहाविही॥ उषमानिचक्रानिः इलन४यनिवर्जयन॥ ॥ संपाकथसांः खंवाकं
न्यागभययशदुः थनंयानंसेकालकमाल॥ ४२॥ नहस्यरुदयेभन्यः पनदीवानकीर्त्तिन॥ कनहयकी
मिचेवः इन४यनिवर्जयन॥ ॥ गुफरवपिकशक्तः काषवीषयाकफः याकफः मवयादी
वनकालरुशक्तः लाययस्यरुशक्तः थनंयानंसेकालकमाल॥ ४३॥ अथयानंगर्जनकः
गानचैवपुस्रमिका॥ नथावारु४पूयासिः इन४यनिवर्जयन॥ ॥ मउगहिनीः मरुहा
अकिमिः नकवावूअः मासाः अरुपूः सिंधनकथयामिसाः थनंयानंसेकालकमाल॥ ४४॥

शह
यान

[illegible]

१६-
३३

॥ ॥ गङ्गाधरः विदुधनधकः लालपमनः शः कूबेलसूयमजिसंशयः गङ्गाधरः
गङ्गाधरः विदुधनः मिपूरुननासः नलः ॥ संः येनमजिसं कूबेलसूयमजिसं ॥ ३१ ॥ वधि
ककनदोषाः भ्रासिमिभूयिगलः भनकानचषाउनः कूबेलसूयमजिसं ॥ ॥ यालयाक
यना ८० कूबेलसूयमजिसं ॥ गङ्गाधरः वधः ८० कूबेलसूयमजिसं ॥ कानः कूबेलसूयमजिसं ॥ सकिना १०० कू
बेलसूयमजिसं ॥ दधिः ॥ धूसियाकः भनकानचषाउनः ॥ ३८ ॥ कानः कूबेलसूयमजिसं ॥ मिपूरुननासः
विदुधनः ॥ विदुधनसूयमजिसं ॥ विनासमूयकगणि ॥ ॥ कानसूयमजिसं ॥ कपणिहनासमजिसं ॥

१८
वान

मिथुयायसुनडाः स्निहयायमनडाः गोवर्णमात्रः विष्णुसयाकनाडाः कार्यनासयायडाः ॥ ३९ ॥
इनवमईहकिः मृदुमहकिदावृनं। नासाधंमृदुनाकिंविः रुस्माकीडुनगामृदु॥ ॥ नायिडा
नः काकुमाचकीडाः नायिडानकाकमाचकिडाः नायिडानः सध्यायायमजिडाः थनननायिडाः का
कयासिनांकाकमजिडाः ॥ ४० ॥ वनेप्रजातिगावकिः ईहनुमूलानिदककि॥ समूलमूललय
किः आधोधा मृदुभीकल॥ ॥ गुनवास्पहयामिनः नयाडाः नवलवास्पमायीडाः काक
इकाः प्रसगडाः लेखशत्रुभाडाः होनापंमाचकिडाः नायभीकनडाः ॥ ४१ ॥ स्तूननामावलिव

१८
उर

यायमजिडासाडाः ॥ ३२ ॥ हस्तिहस्तः सहसुधः शरहस्तनवाकिः सागंगिः सादशरुस्तः
दशयारानहर्जभा॥ ॥ किसिडादोलकिः पाचकमालः शउडाशरुकिः कूपीकमानः उ
हचशजिकूपाचकमालः हर्जनप्ररुद्धयाः कूउपायनमजीडाः ॥ ३३ ॥ हस्तिनादशहस्त
नः कचिहस्तनवाजिना। गंगियगुदहस्तनः खरहस्तनहर्जनं॥ ॥ किसिडाः अंशुभजाना
डावानेः शदडाः वनाकजीनाडावानेः उदडापशुडाः नौदजीनाडावानेः हर्जडाखरुजीना
डावानेः थननहस्तउवात्रदयीडाः ॥ ३४ ॥ हर्जनपत्रिहस्तः सासुधालंकरायादि। म

१७
वान

सिनालेंदुनसूर्यः किमसोनरुयंकन॥ ॥ नानासासुसशरुनसनाः इर्जनकः ऊरवज्ञाय
संकीलकमालः मधिरत्ननकियाडावीनसाः थकसूर्यडाग्यायमालः थकाथंः इर्जनकः असेग
यायकालकमन॥ ३५ ॥ पाशुपाशुविशेषः थनूपन्नगयायथा॥ इधंनिप्रवककीत्रः कीयान्नि
प्रवकविषं॥ ॥ पाशुडाः अयाशुषडाविसेषसोरुनः साडाः विडाथंरुलः साहिनयाशुः विभ
पाशुः यावनकाः माशुनः सानइइहायकंवित्रः थयिनइइगोनकानविषाकनः असविषुडाथ
थं॥ ३६ ॥ इडसूरुमिगिहाः नोयडुनकादावन॥ कालइर्जयमायाकिः रुशरुं वक्रिवजय

३७
उन्

विश्वसयायमकडाः विश्वसियाकः अकिविस्वसिमकडाः गथथलसाविस्वसयानाचयाकः
नरुयउत्पन्नरुथंः डाननासः हारुपंलावस्वाउंमाचकीडा॥ ४७ ॥ नदीनांचभकुपाधीनां न
रिवनांरुंगिशकथा॥ विश्वसोनेवकर्तुंयं४ म्पुशुजाऊं वृसेषूच॥ ॥ षडाः भकुजानयनि
सडाः लूसिनाहाकपनिसडाः उगाहाक४प४उजामियनिसडाः म्पुयाकः बाजायाकः थकका
याकः विश्वसयायमकडा॥ ४८ ॥ नदीकीनपूरुडाः याचनानिनित्राश्रयाः सामकत्रहि
कोजाजाः नरुवकिचिनायू॥ ॥ र्वासिसंचानसिमाः अशधत्रमथत्रमिसाः मकिमइवा

६०
५२

[illegible]

५०
अ०

वाजिनं ब्रह्मं रुषः न सेवन्ति सदा बूधा ॥ ॥ कूनीति न च त्रयः मन्त्रि यानं न शोधनं न च वाजाः
गूढः हिनीः कृपाकृपा न चो न वा प्रनः वरुणं गुरुं संन्यासिः ॥ ॥ १२ ॥ कूमीय नास्ति विष्णुः कूलाय्यायां कूनीति। कूनाय नास्तिः
लेः कूनीति लोकपनिसेनं ॥ ॥ १२ ॥ कूमीय नास्ति विष्णुः कूलाय्यायां कूनीति। कूनाय नास्तिः
निर्वर्हिः कूदशनास्ति विष्णुः ॥ ॥ कूमीय याकः विष्णुसयायकः कूलीयाकः सनेहायकः
न सखमहः कूनायसः निष्ठात्रयमहः कूदशः स्वायकामह ॥ ॥ १३ ॥ नास्ति सखं सदा चो नः
न सखं यषलीयका। मययसहमं नास्तिः यूरकोलेयं नहि ॥ ॥ १४ ॥ रूयाकः सखं सखमहः ॥

वा न इ निया ला न को वा न स या कः सो न म इ म न आ न या कः रि न स वि रु म इ इ आ न या कः थ स ता म
 ६१ इ ॥ १४ ॥ वि प्र या वि प्र मि रि नो द म्प ला गु नू मि ष या ४ अ न न न व ग न यः ह न स व ष र स च ॥
 वा न स या न म्प या अ न न नः अ न म न ४ वा न स ४ अ रि न ४ अ न न नः न म्प ली पू नू ष याः अ न न
 नः गु नू ४ मि ष या ४ अ न न नः म हा दे वः थ सा ४ अ न न नः थ न ता याः अ न न २ ना व कः ४
 न म न ४ ॥ १५ ॥ लो क गा वा र य न नाः दा क्रि र्ण त्या ग मी ल ना य व य इ न वि श नः न दू म्प
 रु ष स ग कि ॥ ॥ लो क म इ थ य सः आ न म इ थ य सः अ रु य प दा न वि श म इ थ य सः ना ना

६१
 ३२

म इ थ य सः रि न सा धू नू षः रु षा गि रु डी थ य सः थ ना ना ग व गु १ गो थ य स म द रुः थ थ य
 सः वा न म न ४ ॥ १६ ॥ ना न न गु नू ना या रि न वे क ल्य व रु अ न न न नी लि न वृ दि स्पा रुः न म्
 र्व ४ स रु न व द न ॥ ॥ अ न ल ना यू ४ रु य म इ अ न क नि पू न का सः इ न ना ४ वि क ल्य
 रु य म रुः मि सा न न या वृ दि थो न रु य म इ म र्व ष ४ स रु न ला स द्वा य म स ४ थ थं ॥ १७ ॥
 ना न स या रि न स ४ वा धि स व रु थ व न य न व र्क य रु य सः रु सा रु व न का न य रु ॥ ॥ अ थ
 स थ यः दा न या ना या न न गु ली अ रि या स व ना य या रु थ ना स व न क न य म न ४ न थ

८२
गान

कं न न साः रुने वा धन पंश मिशः थन यानि मिर्गिन राष धाया गुलीः प्रथकं न यम न सा ॥ १८ ॥ उ
दम कले हयूक कधु मधु पत्र म्मि या निडा मे धनं मा लसः सव नैरु हि वर्दिता ॥ ॥ सम भादिन
धनं रु लं लायः वासु शयः थप न म्मि डा द नः मे धनः अल सः थन ना या सव न पं वा धन पंश मि
डा ॥ १२ ॥ पत्र दाना धन लं चः पत्रि वा दं पत्र स या पत्रि हा सं गु नू लानेः यत्न रु ध पत्रि वर्क य नू ॥ ॥
मेव या म्मिः मेव या धनः मेव या न नः अय वा द ख नू यः थख ना गु नू लान सः हा सं या दं न ल या दं
ः काल क मा न ॥ ८० ॥ य नो क का र्म ह नानेः प्र नू क प्रिय या दिनेः वर्क य नू हा दं मि गुः विष कू रूप

८२
गुन

यामू खं ॥ ॥ विरव सः खने म द य कं शो डाः कार्य ना स या क चंः खाल खने द न ना सः मे व
य क रुः प्रिय व च न नू क चंः थधिं गु मि गु ना न क मा नः ग थ धा न साः प्र स थ ड न याः ध ल सः
इ इ न नू च कं न या थः थ नू क मि गु काल क मा न ॥ ८१ ॥ कू दं न नू क व किं चः कू ला र्म नू
न दी क था कू ड वं च कू ली अ चः वर्क य नू प लु न रु स दा ॥ ॥ म हि न द न कू व किं य व हा नः या पा
नः कू व नि गु म्मिः म हि न नू सिः म हि न ड वः म हि न भ न न या ला रुः थन ना स नि प लु न प मि
स नः स दान ना न क मा न ॥ ८२ ॥ उ र्व भी य दि नू प नः लं रा य दि मि ला रु मा ॥ रा पा त्रि भ न का

६३ स्ववःवर्जनीयाःपत्रस्तोत्रा ॥ ॥ स्वर्गसः००नुयाःअपसनापनिःगयिनधत्रसाःउर्वशीः
 धायानामःसुखावगिनामःत्रिलोकमानामःरामपासीमनकाःथपनिःअकिहृन्नीःथप
 निसुताःसमकुल्यरुलसाःपत्रस्तोत्रस्तःहाककिनेःगानकमानसदा॥ ६३॥यवकाव्येषु
 विद्वेषःसुहृत्पिरुलोदयाविप्रकिंभूमहादोषाःपनिवर्कद्विवक्तव॥ ॥ ग्वगुलीकार्य
 संधरुनःग्वमनरुदयाःनत्कात्रर्षरुलदगसानेःविपकिंसमहादोषशयाकःथयिं
 विवक्तवःगानकंकायमालसदाने॥ ६४॥लकारुकेसमपठःकार्यकार्यकेकुल्यना॥

६३
 सु

सदाकार्यसंदहाःरुगव्येसर्वदावृद्धे॥ ॥ लकअलकःसमानसाःकार्यःअकार्यकु
 ल्यसाधःसदानकार्यसःसंदहरुताःसदाकालेःथथरुलनासःहानिजनयनिसनःग्व
 ययाग्य॥ ६५॥रुगव्येअदूलीनानाःगानपत्रोपगिविनाःरुगव्येहानिठकुनाःकल्पा
 पूर्वीपकारिधं॥ ॥ गानमरुदयाःभवयाजीवनिनसंवाडयाःगानाग्वययाग्य
 :कुतासवेलीरुयाःवाडयाःथडाहानिग्वयानाःवाडयाःग्वययाग्य॥ ६६॥
 पादपानारुयंनःपयानांमितिगौरुयंपर्वणानारुयंवडाःऊनुनाद्विपदीरुयं॥

॥ सिमादयारुयः रुसः पलेखानरुयः निशिलकात्रसः पवेनयारुयः रुदुर्यवकः पमुआदिन
 ८४ ॥ ८७ ॥ मानायादिविषंदयाः तिमविक्कीयमसुनः नाजाकनामिवा
 यान न्यायः कामेनाशरुविषमि ॥ ॥ कदाचिन्मामनः प्रसनकिशः वदूनः कायमियूशः नाजान
 अत्यायनः दूद्विद्यायूशः दधुयायूशः थवेल्सः अत्रकायायूशः ससू ॥ ८८ ॥ यशुनाजास्व
 यंचोनः समनुसपूत्राहिम ॥ गजहंकिंकनिष्पामिः यनोनकागनोरुय ॥ ॥ ग्वउलीदशसंथ
 इलः नाजाथमथथमंखूः मकीषूः पूत्राहिमखूः पथइलनासः छूयायः ग्वमयाकेनः नजा

८४
 गुत्र

यायूरुलः अमयाकेनः रुयदकनासः रुसुनानेनकायायीशः अनेनछूयायधकं ॥ ८९ ॥ विधान
 लिखिनायस्यः ललाटः इकनमालिकादेवपिनहिभाककिः संलिष्यलिष्यनयून ॥ ॥ विधान
 नः कायालसुवीसंरुयाः अकनमालादवनः वीयसूयः लिपीगरुयिअमखूसीश ॥ ९० ॥
 कर्मसाहिप्रधाननः वृद्धिनांकिसुयीरुनं ॥ पाषानस्यकूठावृद्धिः रुनदवारुविषमि ॥ ॥
 निचयनेः कर्ममूलधायः वृद्धिः छूवाअः वृद्धिनछूपुयोजनः गथधालसाः ल्वरुयाः
 : गनयावृद्धिः छूयावृद्धिः थलोहायाः धर्मप्रधादरुअः गकात्रनेंदवरुले ॥ ९१ ॥ कर्मध

८५
गान

विप्रधानानिःसन्निवृत्तं शुभं ग्रहावभिष्टदकृत्यनपिः ज्ञानकीदृशखलुगिनीश ॥ कर्मप्रधान
धायः निश्चयनं खडाः हिंनवे लानरुपनः शुभग्रहरुनेः वभिष्टमपि स्पनः विद्यालनसः वि
वाहायानानः भीमायामहाइशखलागीरुले ॥ १२ ॥ साधुदूलेहवेनसिंः दाधायिगुलसंरुकि
अगुह्मपिदावनायामिः वकीरुनविभननी ॥ ॥ विधानाअनूकूलरुस्यः हिनरुनेः दाध
रुलसांः अनेकगुनयाममरुहनेः विधानाअनूकूलरुस्यः विमूखरुलनासः गुनरुस्यडा
लसांः दाधरुयाडाडावे ॥ १३ ॥ किंक्रीकिनन० प्राहुः प्रकमाने० ह्यकर्मलिडाप्रायनवहिम

८५
१३

खानाः वृद्धिकर्मानूसात्रीणी ॥ ॥ ज्ञानडाकमनूषाश्याशः कूपयाजनः रुयीशः थडाकर्मन
कीयाथंः मडासमगकः निश्चयनं मूर्ययनिदकीयाः वृद्धिरुकीयाः बाहल्यनः कर्मयाअ
नूसानधरुयीशकर्मनशयडा ॥ १४ ॥ हसुसहखनेदानेः सगुं कंधसुहषने ॥ अनेव
रुषनेकधंः रुषनेकीप्रयाजनं ॥ ॥ लाहागयाः अलेकालनिसारुलेः दानयायः कंधया
अलेकालनिसारुलेः सगुवचनहायः रुसुषागयाः अलेकालनिसाः नानाः पूजानः पूध
याखननेः नानाअलेकालनकियायाकूपयाजनः ॥ १५ ॥ वनिपुंरुखनेमीनाः इमा

६६
वान

शंपूष्यरुखमीसुवर्किहूषधंपूसाःपरिनांरुखधंकपाः॥ ॥मिसाकासभलेकात्ररुःकि
नचनिद्रुहयःसिमायाभलेकालःबूहीयाशशानेःमनूष्यदकासःभलेकालहनेःसुवर्किनः
यवहात्ररुयःजाकायाभलेकालःलोकयाकःकपादय॥ १८॥नकपुंरुषनचडाःनानीनां
रुषनंपकि।एथिवीरुषनराजाःभील४सर्वप्ररुषधं॥ ॥नगुयाभलेकालःचनुमातंः
मु।यनिसःभलेकात्रःपूरुषःएथिवीयाःभलेकालःराजाःसमरुलोकयाःभलेकालः
सूभीलस्यराशरुय॥ १९॥महगायनिरुवलेधंःननिवासानमूरुसे।कंसानिवत्रल

६६
गुरु

यागःकालियस्यवरुषधं॥ ॥नडाधनपनिसनःयानारुलनासःअपमानयागसांः
रुलंःनीचपनिसनयानारुलनासःउरुममान्ययागसांःमहिनरुलःगथधनसाः
रुधनःगुनेनःकूयाशगयानेःकालियनागयाःमहाभरायमानरुवःथथं॥ १८॥
विहूमिगमंकायःउविर्नीप्रिप्रकिवगा।उवि४रुमाकयागसाःसंकायावाचनउवि॥ ॥
रुमिसवीरुलंरवउविःयविप्रथायःकृन्नपूरुषयाउप्रकिवगारुअकृत्तिःउविधायक
मावकृन्नराजाःउविधायःवाचनसंकायरुलसाःउविधाय॥ १९॥रुस्मनाउधनकायः

८७
आन

गोमयस्यैव शुद्धं न। ननु सा शुद्धं नानीः नदीवरानु शुद्धं ॥ ॥ ननु नद्यानः कंसवत् शुद्धं
 लं या उ नद्यानः सिङ्गलवत् शुद्धिः ननु सा रुजनासः मितागो सुद्धि रत्नः वेव नद्यानः यत् शु
 द्धि रत्नं ॥ ८० ॥ पितृ न क ४ पूजं दद्यात् मातु दद्यात् मला रुजने। एतत् पूजात्मा समं दद्यात् स्वय
 मव कृषि वृत्तं ॥ ॥ वद्यात् अरु पूजं कृषिः मा मया रुः ला रु न सरु लेः सागो स्य नः थ
 मथ थमंः समानया रु धर्कं कान धा रु साः थम थ थमः दू स द्ध्या या या रु डीने ॥ ८१ ॥ कपि
 ला रु नया रु नः व द्धु निगमने न व। वेदा रु न विद्या रु नः समू डी न रु कं व रु ॥ ॥ भि यू सा या

५३५

इह गानकः वृक्षः प्रसंगमाकम्भः भूदः वेदः अरुनः विवात्रयाकम्भः भूदः थर्गताया
कम्भः भूदः नत्रकम्भः वासयागं ॥ ८२ ॥ भूदिहस्तनयाभुक्तः मासमेकनित्रंभवं। कीमानास
वेच्छुः सगस्वान्भजायगं ॥ ॥ भूदिनिनीयाः लाहकिनः नछिगः द्विथः अरुनम
शनकः ग्वक्षवाभनः नस्यवीनः अक्षवाभधः स्वाभ्वा भूदरुनः भिगनासखिवाऊ
नकायूयूड ॥ ८३ ॥ स्तनहीनाभुयानात्रीः घृणहीनं भुहोजनं वसुः हीनं मलंकात्रं
विद्याहिनाद्विज्ञायथा ॥ ॥ इहयामहः भिसाः धलमदयकः नयाहीरुनः असगखा

८२ तुल्यलभमासहकृती॥ ॥ नालोमायाबालः सिकयालाः लाहाननं सकायाधनिः श्रीनामः
 वान आदयानः थकनाः लभमासहकृया नाडी तुल्यरुतं॥ ८२॥ नहं न्यात्रमनमिदया न हन्यमानं
 नहं थकनाः ज्ञायदायापत्रिण्यः मांसहकृ मूधिरिण॥ ॥ श्रीदेवसूतनहनाः हा मूधिरिण
 महाजातासुतनीः कृकृधनसाः थमनस्यायमकडाः स्यातासीयमकडाः स्याताधकः कृत्रया
 यंसकडाः थसागादायकालगाडाः लानयानः दाषनमलाक॥ २०॥ नमासेहकृनेदाषनम
 यंतचमेधूनं प्रवृत्तिनवरुगानाः निवृत्तिमुमहारुतं॥ ॥ लानयानेदाषनमहः थका

८२

नानेदाषनमहः कामसेवनयानेदाषनमहः हकृप्रानियनिसः सलावः यवहात्रः कानध
 लसाः थप्राशियनिनिवृत्ति साडं कालु क हकृसाः महाहलत्राकडल॥ २१॥ नकुडसागत्र पर्य
 नैः थादयात्थ थिबीमिसां॥ नखादद्यापि यामानेः तुल्यमेवहिदूध॥ ॥ पशुलिसमूद्रहाउ
 लाडावाकीः थथिबीग्वनपूत्रवधः दानवियारुलु वः ग्वननः लानयकालने निनामासीरु
 यारुलुडाउमिरुलं॥ २२॥ अग्नित्रायधमि यामूर्खाः सण्यात्राकृलानिवशानिष्पमवापवा
 त्रधः सद्यः प्राधहवानिषड॥ ॥ मीः लखः स्त्रीः मूर्खः विः त्राकृलः थपूगानिधंउपरात्रया

७०
यान

नानःचायानेःकल्कावर्धःप्रानमाचकट॥२३॥युष्मानंःस्त्रीयावृद्धाःवालार्कस्तनूशादधि
।प्रकाशमेधनेनिद्राःसद्यःप्राथकनाशिषट्॥॥सुषुलितकिमिसाःकन्यत्राशियासूर्यःक
मिहवयानेरात्रःनरूधदधिनयानःसुधं॥२४॥गानयानानःसुधं॥२५॥यकानः॥२६॥
नःकल्कावर्धःप्रानमाचकट॥२७॥सुधासाधनं॥२८॥वालार्कस्तनूशादधि॥२९॥
नरूधदधिनयानःसुधं॥३०॥नककायाधलनयानःकिमिष
दइन्द्रःस्त्रीसंलग्नयानानःइन्द्रोन्नयानःकाकलेखनानःसिमायाकानकय

७०
७०

कवीनानः॥३१॥यकानःकल्कावर्धःप्राथकनाशिषट्॥३२॥अत्रादष्टगुण
पदंःपदादष्टगुणं॥३३॥यथाशायिगुणंमांसःमासादष्टगुणं॥३४॥अत्रयाकेनया
दगुणःपूजाकिनकूनामधिः॥३५॥यथायकेनयादगुणःइन्द्रयाकेनयादगुणःनक
स्यानाःलाःलायाकेनयादगुणःनककायाधलः॥३६॥यथायकेनयादगुणःनककायाधलः॥३७॥
॥३८॥यथायकेनयादगुणःनककायाधलः॥३९॥यथायकेनयादगुणःनककायाधलः॥४०॥
॥४१॥यथायकेनयादगुणःनककायाधलः॥४२॥यथायकेनयादगुणःनककायाधलः॥४३॥

७१
वात्र

लिः अग्निः अहं कालिः अग्निका मसुत्रयः गुत्र द्विषिः अग्नं नारायणं न नाने मायू अखडा ॥ २७ ॥
॥ एमहि विषे मवदे म्यः सकिलिः सस्य वादिलिः अल्लुष्य दान नीलः सफलिः डा र्यं न म
ही ॥ ॥ सादकनः वाचन दकनः वेदसमीरुः अमीपनिः सस्य वादिपनिः लाहिसरुः अपनिः
ः दानवियदुपनिः नीलसखरावदुपनिः अक्रुसः नस्यनः पथिविधनत्रयं नत्रं ॥ २८ ॥ असा
न पीरु संसात्रः सात्रमं च उष्ट्रं काः मं वासः सगं संगमः गंगाम्बूः समुपूजनं ॥ ॥ असा
न संसात्रः अथपनासात्र दको दनः ऊँ ऊँ अत्रसाः काभिवास्वानः सस्यत्रयपनिः सडाः संग

७१
उत्र

आम सवधि

2164 I

ASHA ARCHIVES